ORAS

Kiek debesuota, karšta, galima perkūnija. Saulė teka 5:33, leidžiasi 8:21.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Antradienis, Liepos-July 20 d., 1954 m. | Price 5c | 169

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

GENEVOJ LAUKIAMA PALIAUBU SUSITARIMO

Vorkutos vergų streikas siejamas su darbininkų sukilimu Rytų Vokietijoj

Dr. J. Šolmeris, buvęs vokiečių komunistas ir sovietų katorgininkas, pargabeno daugiau žinių

BERLYNAS. — Birželio mėn. 17 minėta Pabaltijo pavergimo ir vokiečių sukilimo reikšmingos sukaktys. Prieš metus prasidėjo staigus beginklių Rytų Berlyno darbininkų sukilimas prieš komunistinį despotizmą.

Sukilimas žaibo greitumu išsiplėtė ir pasiekė kitus sovietinės Vokietijos pramonės centrus. Jis sulaukė platų atgarsį, kuris Kremlių privertė rimtai susirūpinti.

Tas atgarsis pasiekė net sovietines vergų stovyklas Šiaurės Rusijoj. Kas dėjosi tuo metu Vorkutos vergų stovyklose, nupasakojo pasaulinės spaudos puslapiuose be žurnalistės Garland dar vienas liudininkas. Tuo pasakotoju yra vokiečių fizikas, buvęs komunistas Dr. Juozapas Šolmeris. Jis buvo nuteistas 25 metams į priverčiamų darbų stovyklą Vorkutoje. Štai kokį įspūdį padarė Vokietijos sukilimas Vorkutoje pasak Šolmerį:

"Politiškai susipratę kaliniai galėjo susidaryti pakankamą vaizdą apie tuos įvykius iš sovietinių radijo ir spaudos pranešimų. Žmonės mokėjo skaityti tarp eilučių ir išgirsti nebuvusius radijo garsus. Net ir paprastas žmogus suprato, kad Rytų Vokietijoje vyksta tikra revoliucija prieš tą sistemą, kuri yra mūsų suėmimo, pasmerkimo ir vergijos kaltininkė. Iškabintas "Pravdos" numeris stovyklos klube buvo apgultas žmonių. Tik priešakiniai galėjo paskaityti. Vienas senas ukrainietis, buvęs buožė, ėmė balsu skaityti vokiečių Socialistinės Vienybės Partijos galutinį pranešimą, kuris nepaliko jokios abejonės, kad sukilimą pradėjo sovietinės Vokietijos darbininkai, bet ne Adenaueris ar amerikiečiai. Jam skaitant užtikrinimą, kad toji partija ateity atsižvelgs į darbininkų reikalus, sukėlė visuotinį juoką.

"Po poros savaičių prasidėjo streikas Vorkutos stovyklose. Ir čia maištas buvo visiškai netikėtas, neorganizuotas. Jis greitai persimetė iš vienos stovyklos į kitą, nežiūrint, kad tarp jų nebuvo beveik jokio tiesioginio ryšio. Berijos ir jo pasekėjų trėmimai stovyklos pareigūnams įvarė baimės. Paskubomis buvo iškviesti kariuomenės daliniai su kulkosvaidžiais ir lauko patrankomis. Žinoma, sukilimas buvo numalšintas, tačiau toji dvasia, kurią įžiebė Rytų Vokietijos sukilimas, pasiliko ir toliau".

Dr. Šolmeris rašo:

"Svarbiausias dalykas, kad streikas iš viso galėjo įvykti. Tas streikas yra pavergtųjų pirmas ryžtingas pasisakymas prieš sovietinę valdžią nuo 1921 m. Kronštato jūrininkų sukilimo. Tai yra įrodymas, kad ir prieš Sovietų santvarką galima kovoti tais pačiais ginklais, kuriuos ji naudoja už savo imperijos sienų. Sovietų pramonei darbininkai gali smogti smarkesnį smūgį negu kam nors kitam. Mat, ji yra planingai tvarkoma. Apie 50% akmens anglies kasyklų pareina nuo vergų stovyklų. Nuo jų priklauso apie 80% medžio pramonės gamybos. Jei toks streikas galėtų apimti visas MGB žinioje esančias vergų stovyklas, jis galėtų iš pagrindų sukrėsti visą sovietų ūkį. Kova tęsiama toliau. Kovos organizatoriai pasimokė iš pirmo streiko klaidų ir padarė atitinkamas išvadas.

Visai galimas dalykas, kad vokiečių pradėtas sukilimas galės pasireikšti dar baisesniais maištais ir demonstracijomis Sovietų ir jų satelitų kraštuose. Anot Dr. Šolmerio, vidurvasaris yra geriausias laikas neramumams Arktikos vergų stovyklose. Kiekvienu atveju vasaros mėnesiai ir dabar kelia daug susirūpinimo Kremliaus valdovams, kai tūkstančiai darbininkų tuščiomis rankomis gali kovoti prieš šarvuočius.

Praėjusiais metais rytinėje Vokietijoje įvykę neramumai rado platų atgarsį Lenkijoj, Bulgarijoj ir kituose kraštuose. Visa tai aiškiai sako, kad proletariato diktatūra tikrai braška.

E. B.

Amerika įsileis 11 dvasiškių iš komunistų šalių

Eekr. Dulles prašo išduoti vizas į bažnyčių konferenciją

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius John F. Dulles pasiūlė Teisingumo departamentui įsileisti iš komunistinės Čekoslovakijos ir Vengrijos 11 dvasiškių į pasaulinę bažnyčių konferenciją, kuri įvyks Evanstone, Ill.

Valstybės departamentas savo pareiškime sako, kad amerikiečiams bus įdomu patirti, ar tie dvasiškiai elgsis iš tikrųjų kaip dvasiškiai, ar kaip komunistų propagandistai.

Anksčiau tas pats valstybės departamentas yra tvirtinęs, kad bažnyčioms anapus geležinės uždangos yra uždėtas komunistų apynasris. Pastarajame pareiškime primenama, kad komunistų šalyse vis tik netrūksta dvasiškių, kurie atkakliai kovoja dėl religinės laisvės su komunistų vyriausybėmis. Tačiau valstybės departamentas būtų naivus, jei šiuo pareiškimu bandytų sudaryti įspūdį, kad komunistų valdžios išleis į pasaulinę konferenciją Amerikoj tuos dvasiškius, kurie kovoja su komunistine valdžia užimtose šalyse.

MR. A. BRUNDAGE GARBĖS SVETYS SOVIETŲ S-GOJE

MASKVA. — Sovietams švenčiant Dinamo stadione sporto dieną, garbės svečių tribūnoje pasirodė amerikietis Avery Brundage, Tarptautinio Olimpinio Komiteto prezidentas.

Mr. Brundage pastangomis sovietai buvo priimti į Olimpinį komitetą ir dalyvaus ateinančioj olimpiadoj Melburne Australijoj, nežiūrint, kad didžioji dalis sovietų sportininkų yra profesionalai (valdžios išlaikomi) ir kaip tokie be teisės rungtyniauti su kitų tautų sporto mėgėjais.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Kapitonas Jack Davis (pirmos eilės vidury) ir šeši kariai, kurie beklaidžiodami pateko į Čekoslovakijos teritoriją ir buvo čekų ginkluotos sargybos suimti. Suimti jie buvo liepos 4 d., o paleisti liepos 16 d. Ši nuotrauka buvo padaryta, kai amerikiečiai buvo paleisti iš čekų "nelaisvės"

McCARTHY ATNAUJINO TARDYMUS

Įtariamas komunistas išplūdo FBI agentus ir buvo išgabentas iš apklausinėjimo patalpų

WASHINGTONAS, D. C. — Senatorius Joseph McCarthy, pasilsėjęs po ilgos bylos su armijos departamento vadais, atnaujino įtariamų komunistų tardymą ir jo vardas vėl figūruoja pirmuosiuose dienraščių puslapiuose.

Pirmadienį jis buvo išsišaukęs Charles Wojchowski, dirbantį karo pramonėj Bostone. Paklaustas, ar jis yra pasiruošęs atsakinėti į klausimus apie savo priklausymą komunistų partijai, Wojchowski pradėjo plūsti FBI agentus. McCarthy jį sudraudė ir įsakė policininkui išvesti iš posėdžių salės.

Buvęs FBI agentas James W. Glatis, apsimetęs komunistu ir priklausęs komunistų partijai Bostone, tvirtina, kad Wojchowski, Yates Holmes ir Edwin Garfield, dirbą Allis-Chalmes įmonėse Bostone, priklausė komunistų celei.

Atidėjo Flanderso kaltinimus

Tuo pat metu kolegos iš abiejų partijų, senatoriui Flanders (resp., Vt.) vadovaujant, ruošiasi iškelti Senato posėdyje klausimą, pašalinti McCarthy iš pirmininkavimo dviejuose komitetuose.

Respublioknų vadas Senate W. Knowland sako, kad dėl šių debatų tektų sugaišti savaitę laiko, per ką susitrukdytų svarbesnių įstatymų svarstymas ir Kongresas negalėtų išsiskirstyti atostogų liepos 31 d. Senatorius Flanders po to pranešė, kad jis McCarthy klausimą iškels liepos paskutinę dieną. Savo kaltinimo ištraukose, jau paskelbtose spaudoj, Flanders vėl lygina McCarthy su Hitleriu.

Štabo nariai traukiasi

Senato tyrinėjimų komiteto nariai demokratai, respublikonui Ch. Potter pritariant, reikalauja pašalinti visą eilę McCarthy tyrinėjimo štabo narių, kurie buvo kaltinami neleistinų priemonių vartojimu armijos departamento byloj.

Sen. McCarthy reikalauja palaukti bent bylos sprendimo. Bet kai kurie štabo nariai patys pasisiūlę pasitraukti. Jų pavardes senatorius paskelbsiąs vėliau (spėjama, jie yra Roy Chon ir Fransi Carr).

Vėliausios Žinios

— Saigone ir kituose Indokinijos miestuose antikomunistai vietnamiečiai nesiliauja organizavę masiškas demonstracijas prieš Šiaurinio Vietnamo numatomą užleidimą komunistams.

— Anglų agentai susekė, kad ispanų laivas, išplaukęs iš Barcelonos su "siuvamomis mašinomis", tikrovėj buvo krautas ginklais Egiptui.

— Indokinijoj prancūzai — vietnamiečiai sumušė Vietmintho partizanų dalinį 18 mylių nuo Hanoi didmiesčio.

— Burmos premieras U Nu tvirtina, kad III pasaulinio karo pavojus nuolat didėja. Santykiai tarp JAV ir komunistinės Kinijos esą žymiai blogesni, negu prieš paskutinį karą tarp ašies valstybių ir demokratijų bloko.

— JAV prokuroras V. Vokietijoj įsakė areštuoti vokietę Ursula Schmit, 27 m., kai tik ji bus atgabenta iš Kanados. Ji anksčiau tarnavo JAV aviacijos bazėj ir nustatyta, kad ji savo tarnybą išnaudojo špionažui. Pereitais metais ji emigravo į Kanadą.

— Japonijai spaudžiant, JAV perkelia savo atominių bombonešių bazes į Pacifiko salas.

— Irano finansų ministeris Dr. Amini tvirtina, kad derybos su anglais dėl atsilyginimo už jų nusavintas naftos rafinerijas baigėsi susitarimu. Iranas sumokės Anglo-Iranian Oil Co. apie $200 mil. Anglai reikalavo daugiau kaip $1 bilijono.

— Irano užsienio reikalų ministeris Entezam savo atsakyme sovietų ambasadoriui pareiškė, jog Iranas dėsis į tokias sąjungas, kurios padės apginti šalies nepriklausomybę. Sovietai protestuoja dėl Irano noro įstoti į Turkijos — Pakistano gynybos paktą.

— Anglijos princese Margarete grįžo iš Vokietijos, kur ji aplankė kancleri Adenaueri, prezidentą Heuss ir anglų karines įgulas.

"Vargšo Kon-Tiki"

NAUJA KELIONĖ PLAUSTU

VENTURA, Calif. — 4,000 žmonių minia palydėjo į Pacifiką naują plaustą, padarytą iš 100 vamzdžių.

Plausto vadas John Strobel, 22 m., sumušdamas alaus butelį, pavadino plaustą "Vargšo Kon - Tiki".

(Tikruoju "Kon-Tiki" plaustu, pastatytu iš balsos rąstų, be vinies ir vielos, kaip kad statė Peru indėnai prieš 1,500 metų penki norvegai ir vienas švedas 1947 m. perplaukė Pacifiką. Jie norėjo įrodyti, kad šitaip atsikėlė Polynezijos salų protėviai iš Pietų Amerikos).

"Vargšo Kon-Tiki" išplaukė tik 70 mylių kelionei į Katalinos salą. Vieną plaustą, "Lehy", kuris buvo pasiryžęs tik srovių ir vėjo pagalba nuplaukti iš San Francisco į Havajus, pereitą savaitę išgelbėjo prekinis laivas ir grąžino į uostą.

Kanados penketuko narė pasitraukė iš vienuolyno

Pasiilgusi tikrųjų seserų

....WATERLOO, Kanada.— Marie Dionne, garsiojo Kanados penketuko narė, apleido vienuolyną, į kurį ji įstojo prie 8 mėnesius ir kur prieš 2 mėnesius jau buvo pakelta į jaunesniąsias vienuoles.

Tada, įstodama, ji kalbėjo, kad jai "nesvarbūs jokie žemiški dalykai". Bet pagyvenusi vienuolyne, ji pradėjo tėvui rašyti, kad ji pajuto žemiškų dalykų vertę, pav. būti kartu su tikrosiomis seserimis, su kuriomis ji augo kartu nuo pat penketuko gimimo prieš 20 metų. Vienuolyne ji pajutusi "baisią vienumą".

Viena iš penketuko, jos sesuo Rose Marie, jau spėjo ištekėti už Maurice Girouard. Ji be to turi 3 brolius, kurie ją pasitiko namie su išskėstomis rankomis.

Ispanija gamins Egiptui ginklus

Abi šalys veda nepriklausomą nuo Vakarų bloko poiltiką

NEW YORKAS. — Times dienraščio pranešimu iš Bilbao, Ispanijos vyriausybė susitarė su Egiptu pagaminti pastarajam ginklų ir amunicijos už $3.5 mil.

Ginklus Egiptui dirba Marquinoj (granatsvaidžius) ir Oviede (kulkosvaidžius). Nei Egiptas, nei Ispanija nepriklauso NATO blokui ir veda savarankišką politiką, kuri dažnai yra nukreipta prieš Vakarų bloką, ypač Angliją.

Anglija jau įteikė Ispanijai protestą dėl ginklų pardavimo Egiptui. Anglai prisibijo, kad šie ginklai gali būti panaudoti prieš juos Suezo kanalo zonoj.

Taip pat ir Jungtinės Valstybės įspėjusios Ispaniją, kad pardavinėjimas ginklų ne NATO nariams, nesiderina su JAV — Ispanijos savitarpinės pagalbos aktu.

VIETNAMAS PADALINAMAS PRIEŠ JO VALIĄ, BE AMERIKOS PRITARIMO

Tikimasi iki antradienio vakaro pasirašyti vienokią ar kitokią sutartį dėl Indokinijos

GENEVA. — Po konferencijos posėdžių sekmadienį ir pirmadienį Genevoj sustiprėjo įsitikinimas, kad iki antradienio vakaro, liepos 20 d., Prancūzija ir Anglija pasirašys su komunistais Indokinijos karo paliaubų sutartį.

Pagal šį susitarimą, Vietnamas padalinamas prieš jo vyriausybės valią. Prancūzai labai patenkinti, kad jiems pasisekė atkalbėti Vietnamą nuo kreipimuosi į Jungtines Tautas. Vietnamas buvo priverstas sutikti su prancūzų machinacijomis, tarpininkaujant anglų Edenui, kaip didžiajam "taikos" makleriui. JAV taip pat, kaip ir Vietnamas, nesirašys paliaubų sutarties, bet ir nesipriešins šalies padalinimui, jei su tuo sutinka Prancūzija, valstybė su didžiausiais interesais Indokinijoj.

Prancūzų — anglų nuolaidos

Molotovo ir Chou En-lai priešinimasis vakariečiams pirmadienį žymiai sumažėjo, kai prancūzai ir anglai jiems užtikrino, jog JAV planuojama Pietryčių Azijos Gynybos Organizacija yra tik ateities klausimas. Tuo tarpu Paryžiuj jie kalbėjo sekretoriui Dulles apie skubų šios gynybos sąjungos organizavimą.

"Nusileido" ir komunistai

Po tokio taikingo vakariečių mosto, pasirodė nuolaidesni ir komunistai. Jie atsisakė reikalavimo pravesti demarkacijos liniją 13-ta lygiagrete. Jie dabar pasitenkinsią ir mažesniu Šiaurinio Vietnamo gabalu — iki 16 ar 17-tos lygiagretės.

JAV toleruos susitarimą

Valstybės pasekretorius W. B. Smith pakartojo JAV nusistatymą, kad jos sutasties nepasirašys, bet nenaudos nei jėgos, nei grasymų jėga prieš būsimus susitarimus tarp Prancūzijos—Anglijos iš vienos pusės ir komunistų delegacijų iš kitos pusės. Komunistai po to lengviau atsiduso. Taičau jie spaudžia prancūzus, kad jie izoliuotų JAV nuo Indokinijos valstybių. Visos trys valstybės, Pietų Vietnamas, Laos ir Kambodija, prašo JAV paramos prieš komunistų pavojų, kuris nemažėja, bet didėja.

Amerikos Balsui reikalinga gerų redaktorių ir kt.

Suinteresuotųjų dėmesiui

WASHINGTONAS, D. C. — JAV informacijos agentūra, kuriai priklauso ir Amerikos Balsas, skelbia, kad jai reikalinga bendradarbių tarnybai Jungtinėse Valstybėse ir užsieny.

Reikalaujama, kad tokie žmonės būtų patyrę laikraščių radijo ar televizijų redaktoriai. Taip pat ieško kontorinio personalo, kaip stenografių, mašininkių ir kitų.

Redaktorių atlyginimas $4,205 — 7,040 per metus, stenografių — $3,175. Chicagoj, Palmer House nuo liepos 19 iki rugpiūčio 7 . suinteresuotus priiminės Užsienio informacijos pareigūnai iš Wasingtono, Lamar King ir Ray Pagan. Ieškomi šių kalbų sepcialistai: albanų, armėnų, bulgarų, čekų, slovakų, estų, **lietuvių**, latvių, lenkų, rumunų, serbų - kroatų, slovėnų, ukrainiečių ir Tolimųjų Rytų kalbų.

P. Douglas siūlo keisti Kongreso tyrimų tvarką

Pripažįsta komitetų svarbą

WASHINGTONAS, D. C. — Senatorius Paul Douglas (dem., Ill.) įteikė Senatui rezoliuciją pakeisti kongresinių tyrinėjimų komitetų taisykles, siekiant geresnių tyrinėjimų vaisių ir mažiau skriaudų ir nesusipratimų su kvočiamaisaiis asmenimis.

Pagal sen. Douglas pasiūlymą, tyrinėjimų komitetai (kaip McCarthy vadovaujamas) galėtų tardyti įtariamus asmenis tik komiteto daugumai nutarus ir dalyvaujant bent dviem komiteto nariam tardyme (sen. McCarthy dažnai veikia vienas, ir sukelia daug nereikalingų ginčų).

Tyrinėjimų duomenys turėtų būti skelbiami taipgi komiteto narių daugumos nutarimu. Jei kas skelbtina, turi būti skelbiama ištisai, išskyrus tik šalies saugumo paslaptis, kad neišeitų iškraipytas vaizdas.

Šiuos pasiūlymus svarsto Senato taisyklių komitetas, kuris paruoš rekomendacijas Senatui.

Mokesčių rinkėjai netvarko reikalų

Apie 700 numatyta atleisti

WASHINGTONAS, D. C. — Federalinių mokesčių įstaigose susekta naujų netikslumų, apsileidimų ir blogos valios darbų, už kuriuos kaltinami 600—700 mokesčių rinkėjų.

Jie bus atleisti iš pareigų arba perkelti į kitas vietas ir pažeminti. Daugiui gresia kriminalinės bylos. Jie nuslėpę savo mokesčius ir padėję kitiems nuslėpti.

— **Jaunuolis,** kuris Nuernberge Vokietijoje zoologijos sode įšoko į liūtų narvą, pasirodė esąs Josef Hayek, 20 metų studentas, pabėgęs iš Čekoslovakijos. Savo laiške motinai jis rašo, kad eina nusižudyti, kadangi savo kurse liko antruoju, o ne pirmuoju studentu.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

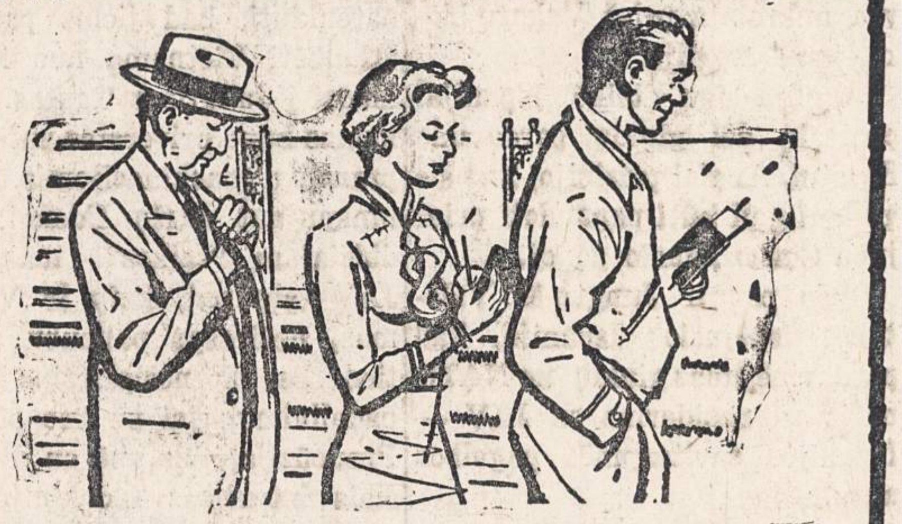

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!
Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED — UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL *Federal* SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
Property Management
ARCHER CURRENCY EXCHANGE
3-6300

LIETUVOS VALSTYBĖS ANEKSIJA TEISINIU POŽIŪRIU

Rašo **J. Meškauskas**, buv. adv.

LAISVOJI TRIBŪNA

Jau antras dešimtmetis rieda į praeitį kaip Lietuva kenčia Kremliaus budelių vergijoj. Bėgąs laikas dildo politines aistras ir asmeniškumus. Daug kas paaiškėjo dėl 1940 m. birželio m. krašto tragedijos, kas buvo slepiama. Taigi dabar pravartu tie įvykiai panagrinėti gyviesiems liudininkams teisiniu požiūriu.

Slenka ir gula į praeities kapą — nežinomybę pasaulio įvykiai. Tų įvykių patręštoje dirvoje dygsta ir auga nauji. Lai būsimos kartos pasimokys iš tragiškos praeities, kurdamos laimingą Lietuvos ateitį.

Tiesa, kad Lietuva nepriklausomybę prarado dēl išorinių pasaulio įvykių. Bet teisiniu požiūriu nagrinējant tuos įvykius, pirmiausia tenka peržvelgti tuolaikinēs Lietuvos vyriausybēs pastangas gelbēti kraštą.

Čia svarstytini du atsitikimai: 1. SSSR-o ultimatumas — smurto aktas. 2. Lietuvos Resp. vyriausybēs to smurto akto legalizavimas, priešingai tuo metu veikusiai 1938 m. konstitucijai.

Pirm visko, trumpai, prisiminkime 1939—40 metų istorinį laikotarpį. 1939 m. spalių m. pradžioje Maskvoje prasidējo, SSSR-ui reikalaujant karinių bazių Lietuvoje, derybos. Jos baigēsi spalių 9 d. SSSR-o laimējimu. Per tas derybas Stalinas atvirai pasakē kaip Vokietija su SSSR-u pasidalino įtakos sferomis Pabaltijy: Čia, abišaliu susitarimu, Estija ir Latvija atiteko SSSR-o įtakos sferon, o Lietuvos tik didesnioji dalis. Labai maža Lietuvos dalis atiteko Vokietijos įtakos sferon. Stalinas Lietuvos delegacijai nesivaržydamas parodē žemēlapyje nužymētą ribą. Riba ējo nuo Kudirkos Naumiesčio Šešupe pro Pilviškius, Marijampolę, Liudvinavą, Krosną į Kapčiamiestį. Be to, Stalinas Urbšiui pabrēžē: "Taip tai išspręsta ir šis reikalas baigtas!". (St. Raštikis "Lietuva" Nr. 5, 1954 m.). Visa tai nuo visuomenēs buvo nuslēpta. Kraštas riedējo į pražūtį. Spauda garbino valstybēs vyrus, laimējus sostinę Vilnių. Didžiųjų Lietuvos miestų susisiekimo centruose, apglušę, nedrąsiai slankiojo raudonosios armijos įgulų kariai. Ši klaiki ir netikra padētis tesitęsē kelis mēnesius.

1940 m. ankstyvą pavasarį, Kremliaus budeliai sugalvojo Lietuvai kaltinimus. Jie teigē, kad Lietuvos vyriausybē grobia jų įgulų karius. Prieš ultimatumo įteikimą ministeris pirmininkas Ant. Merkys visaip stengēsi Maskvoje padētį sušvelninti. Merkys Maskvon buvo išvykęs traukiniu 1940 m. birželio 6 d. Jis asmeniškai aiškinosi su Molotovu dēl tariamų raudonarmiečių pagrobimų. Birželio mēn. 12 d. Merkys, palikęs Maskvoje užsien. reik. ministerį Urbšį, grįžo Kaunan. Jis aerodrome spaudos atstovams pareiškē, kad esąs pilnai patenkintas įvykusiais Maskvoje pasikalbējimais. Birželio 14 d. SSSR-o vyriausybē įteikē Lietuvai ultimatumą. Ultimatumo terminas baigēsi birželio 15 d. 10 val. ryto. Maskva reikalavo: a) įsileisti į Lietuvos teritoriją raud. armijos kiekį, kokį norēs Maskva (apie 3—4 korpus), b) tuojau perleisti raudon. armijos dalinių žinion visus Lietuvos aerodromus, c) sudaryti naują Lietuvos vyriausybę ir d) leisti laisvai veikti Lietuvos komunistų partijai. Gi žodžiu Molotovas Urbšiui pridējo: "Sovietų vyriausybē laukia Lietuvos vyriausybēs atsakymo iki 10 v. ryto birželio 15 d. Atsakymo nedavimas iki to termino bus laikomas atsisakymu patenkinti aukščiau nurodytus Sovietų S-gos reikalavimus" Ir dar pridējo: "... Betkoks atsakymas bebūtų duotas, vistiek Sovietų kariuomenē įžengs Lietuvon".

1940 m. birželio m. 14 d. Resp. Prezidentas sušaukē prezidentūroje Ministrų Tarybą padēčiai aptarti. Resp. Prezidentas pirmininkavo (Konst. 100 str.). Čia buvo nutarta pranešti Maskvai, prezidento vardu, kad jis SSSR-ro vyriausybēs sąlygas priima. Raudonosios armijos dalinius ant Lietuvos sienos, Gudagojo gelež. stotyje (Maskvos nurodytoje vietoje), įgalioja sutikti ir atitinkamą aktą pasirašyti brig. gen. V. Vitkauską, tuolaikinį Lietuvos kariuomenēs vadą. Gi pats Resp. Prezidentas rytojaus dieną, t. y. 1940 m. birželio m. 15 d., prieš 10 v. ryto (ultimatumo terminas baigēsi 10 v.), automobiliu išvyko į Vokietiją.

Prieš vertinant įvykius teisiniu požiūriū, tenka aptarti, kas buvo Lietuvos vyriausybē pagal 1938 m. konstituciją. Einant Liet. Konst. 3 str. Valstybei vadovauja Respublikos Prezidentas. 97 str. Ministrą Pirmininką ir kitus Ministrus skiria ir atleidžia Resp. Prezidentas. Ministro Pirmininko Pavaduotoją ir kitus Ministrus Resp. Prezidentas gali atleisti ir paskirti po vieną. Tik atleidžiant patį Ministrą Pirmininką, kartu atleidžiami ir kiti Ministrai. 108 — 110 str. str., įstatymus leidžiant, Resp. Prezidentui duoda teisę, nesutinkant su Seimo nuomone, Seimą paleisti. O įstatymų leidimą paveda Resp. Prezidentui. Einant Konst. 87 str. Seimo yra dvi paprastosios sesijos kas metai. Pavasario sesija prasideda vasario 15 d. ir pasibaigia balandžio 15 d., rudens sesija prasideda rugsējo 15 d. ir pasibaigia gruodžio 31 d. 88 str. numato dar ir Nepaprastąją Seimo sesiją. Tie patys straipsniai duoda neaprēžtą galią Resp. Prezidentui kaip paprastąją, taip ir nepaprastąją seimo sesiją uždaryti kiekvienu momentu savo nuožiūra. O 81 str. leidžia Resp. Prezidentui paleisti Seimą, kada jis panori, ir neišbuvusį penkių metų. Tiesa, 78 ir 84 str. str. įpareigoja Resp. Prezidentą Seimo buvimo laikui išsibaigus, per šešis mēnesius skirti Seimo balsuojamąsias dienas. (Balsuoti yra pareiga už cenzinių savivaldybių pastatytus Seimo narių kandidatus. Patys balsuotojai neturi teisēs siūlyti kandidatų).

(Bus daugiau)

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros Klubo susirinkimas įvyks liepos 21 d. Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. Pradžia 7:30 val. vakaro.
N. Wilcop, nut. rašt.

Humboldt Park Lietuvių Politikos Klubo susirinkimas **neįvyks** liepos 21 d. Atidėtas iki rugsėjo 15 dienos. Susirinkimų nutarta nelaikyti per 3 mėnesius. Su klubo reikalu matykite valdybos narius. **—A. Lungevicz.**

Skaitykite "N-nas"

A. † A.

STELLA GEČAS,
pagal tėvus Jocius.

Gyveno 3544 So. Lowe Ave.
Mirė 1954 m. liepos 18 d., 2:00 val. ryto.
Gimusi Chicagoje. Ill.
Paliko nuliūdę: vyras Pranciškus, duktė La Verne O'Connor, žentas Juozapas, šeši anūkai, du broliai: Alfred, brolienė Mildred ir Staff Sgt. Antanas, USA Army; sesuo Marie Lawrence, švogeris Stanislovas, dvi švogerkos: Ona Viktaravičius ir Agnieška Rocius, švogeris Steponas Gečas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioj, 3307 So. Lituanica Ave.
Trečiadienį, liepos 21 d. 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv.Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Stellos Gečas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Duktė, Žentas, Broliai, Sesuo ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Philips, tel. YArds 7-3401.

STANISLOVAS ZILVITIS
2443 West 72nd Street
HEmlock 4-5523

Mirė 1954 m. liepos 18 d., 7:00 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Panevėžio apskrity, Smilgių parap., Pagaičpilių kaime. Amerikoje išgyveno 41 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Laurušaitė; brolis Pranciškus, brolienė Helena ir jų šeima; sesuo Teklė Kairis, švogeris Jonas ir jų šeima Kanadoje; 2 švogerkos: Ona Pramiškienė ir Ona Sklorienė ir jų šeimos; švogeris Antanas Zinauskas ir šeima; pusseserė Julija Yurgaitis ir jos vyras Liudvikas; 3 pusbroliai: Mykolas Pramiškus ir šeima, Kazimieras ir Stanley Skistenis; giminaičiai: Antanas Rimkūnas ir Kazimiera Rimkūnaitė, Juozapas Yuška ir šeima ir Edward Pramiškus su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko brolis Ignacas ir 4 seserys su šeimomis.
Priklausė Utenos ir Lietuvių ExMainerių klubams.
Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Avenue.
Ketvirtadienį, liepos 22 dieną 1:30 val. po pietų bus laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Stanislovo Zilvitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, Brolis, Brolienė, Sesuo, Švogeris, Švogerkos, Švogeriai, Pusseserė, Pusbroliai ir kiti Giminės.
Laid. Direkt. A. Petkus, tel. GRovehill 6-2345.

BRONIUS LENKAUSKAS
gyveno 6924 So. Campell Ave., tel. PRospect 6-5658

Mirē 1954 m. liepos mēn. 18 d., sulaukęs 65 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, šiaulių mieste. Amerikoje išgyveno 47 m.

Paliko nuliūdę: žmona Stepanija (tēvų pavarde Kazanauskaitē), brolis Michael su šeima, brolienē Ona Lenkauskienē, krikšto duktē Leonora Lenkauskaitē, dēdē Dionyzas Jenkevičius ir jo šeima, švogeris John Kazanauskas ir jo šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausē prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Dariaus-Girēno American Legion Posto No. 271.

Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street.

Ketvirtadienį, liepos 22 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios bus lydimas į Gimimo Panelēs Švenčiausios parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinēse.

Visi a. a. Broniaus Lenkausko giminēs, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvēse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: žmona, brolis, brolienē, krikšto duktē, dēdē ir švogeris.

Laid. Direktorius Steponas C. Lackawicz tel. RE 7-1213.

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7398

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
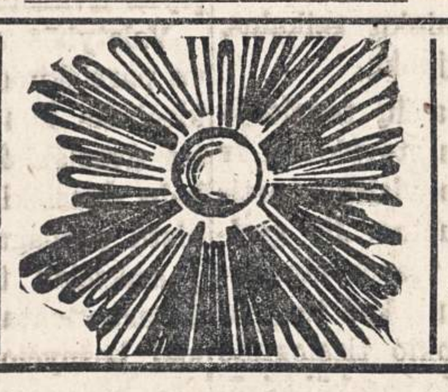
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE., Phone: LAfayette 3-3572

APOLITIŠKUMO DVASIA

Vytautas Kavolis

D. Riesman'o **The Lonely Crowd** skaitytojas negalės neatkreipti dėmesio į paraleliškai besivystantį santykį su politika tarp amerikiečių ir lietuvių jaunimo. Ir čia, ir ten politikai **pasiduodama:** ji laikoma "kitų" dėmesio objektu, neįdomi ir nesiektina. Interesas dalyvauti politikoje išsenka, ir tik ypatingais atvejais gali tikėtis bet kokią politinę kibirkštėlę tokioje masėje įskelsiąs.

Apolitiškumas ima įsivyrauti ir tam tikruose, demokratijai ypač reikalinguose visuomenės sluogsniuose, kaip pvz. "inteligentijoje". Vienur sauvaliauja barbarai, kuriems visos mintys, neatitinkančios jų "galvojimui", ir visi politiniai veiksmai, skirtingi nuo 18-19-jo amžiaus labiausia laukinio kapitalizmo, yra potencialiai komunistiški*); kitur skaudžios agresijos prisisunkę ir vien per laikraščius bei politinius kanalus ją nuleisti mokantys tremties politikai, savo padėties netikrumą bandą užsimiršti, silpnindami kitų tremties politikų padėtį. Šitoks politinis sugedimas be abejo nuo jos atbaido dar politiškai nesugedusius, o tuo politikai suteikiama progos gesti ir toliau. Nepolitiškieji tuo pasidaro bendrininkais politikų nusikaltimo, ir tegul saugojasi jie Paskutiniojo Teismo dienos!

Niekad nepatikėsiu, kad nenoras dalyvauti politikoje yra racionalus, proto keliu prieitas sprendimas. Politika taip supa visą mūsų gyvenimą, įsiskverbia visur ir viską apsprendžia (ir ateityje dar galingesnė bus), kad iš jos pasitraukti reiškia vis platesnes savo gyvenimo sritis atiduoti **kitų** apsprendimui. Apolitiškumas tuo būdu tampa viena iš demokratijų ir iš viso savarankiškumu nusivylusio žmogaus gynimosi priemonių. Tegu mano gyvenimą apsprendžia niūri neasmeninė galia, politinė mašina, su kuria Amerikos miestiečiai yra geriau susipažinę kaip lietuviai—verčiau negu pačiam turėti sprendimo galią, suvokti problemą ir pačiam priimti atsakomybę! Moderniam žmogui ne tiek svarbu, kad politikoje būtų ko gero atsiekta, bet kad būtų išvengta **bet kokios atsasakomybės jam.** Tai, kad jis savo asmeninę ramybę vertina aukščiau už galingiausio žmogiško visuomeninio mechanizmo neišsenkamas galimybes, įtikina stebėtoją, kad modernios valstybės pilietis demokratija nebetiki ir bijo savo laisvės.

Pasitaraukimas iš politikos (o kadangi politika tai gyvenimas, iš politikos pasitraukti galima tik į sanatoriją) nėra racionalus sprendimas, o psichologinė asmenybės silpnybė. Politikos baimė yra nesąmoninga, tiktai fasadas giliau glūdinčiai priežasčiai, būtent, savarankiškos atsakomybės baimei. Jeigu modernus žmogus pasitikėtų savo žmogiškomis jėgomis, jis **kovotų** už garbingumą ir dorovę politikoje. Bet kiek dešimčių kovoja (ir pusė jų yra gerai žinomi hipokritai), ir kiek milijonų yra jau kapituliavę?

Apolitiškumas, kaip moderniojo gyvenimo simbolis, reiškia tą patį, ką ir alkoholizmas, marijuana, pikantiškos eksperimentacijos, kurioms su tokiu uolumu atsiduoda Amerikos mažiau išmokslintas jaunimas, kad kai kurių sociologų buvo išpranašauta, jog po 1940 m. gimusiems Amerikos piliečiams priešvedybinė skaistybė būsianti iš viso fantastiškas mitas; kai kurios neurozės ir maccartizmas. Visos šios apraiškos laikytinos liūdnomis blogybėmis, tačiau jos blogybės visų pirma ne tuo, kas jos yra, bet ką jos slepia. Slepia gi jos silpnėjantį, pasitikėjimą savimi vis labiau prarandantį žmogų, bėgantį iš problematiško, sprendimų ir nuovokos reikalaujantį gyvenimą į tokias dausas, kur problemos iškyla, bet nereikalauja sprendimo, o tik subjektyvaus pasisielojimo, kaip tam tikrame mene. Tuo būdu: graibstantis, bet neišsprendžiantis menas; apolitiškumas; alkoholizmas; jaunuolių nusikaltimai; ir mccarthyizmas yra ženklai vieno ir to paties vyksmo —istorinės žmogaus asmenybės saulėleidžio.

Ne be reikalo dar ateniečiai politiškai nenusivokiantiems piliečiams buvo prikergę vardą Idiotas. Tiktai nuoseklia šių gyvenimo nuskriaustų asmenybių psichoterapija būtų galima pasiekti bendruomeninio atsinaujinimo, kuriame ir politiškumas užimtų jam priklausomą vietą: kaip žmogaus bendruomeniškumą vainikuojančios išraiškos.

*) Net ir popiežių Pijaus XI ir Leono XIII mintys, išplėštos iš konteksto, neseniai buvo JAV Atstovų Rūmuose vieno komunistų gaudytojo a la McCarthy pripažintos esančios pavojingai artimomis komunistinėms (**The New York Times,** 1954 m. birželio 10 d., psl. 1).

Didžiulis parengimas Soldier Field stadione

Nauji horizontai pramogų srityje bus parodyti Soldier Field stadione, Grant Parke, ateinantį šeštadienį, liepos 24 d. Pradžia 8 val. vakare. Bus rodomas E. B. Arvey veikalas "Star Night". Tai didžiausia muzikinė ekstravaganza kada nors statyta scenoj J. Valstybėse.

Įžymiųjų dalyvių tarpe yra Perry Como, Patti Page, Nat "King" Cole, Julius LaRosa ir Sarah Vaughan — tai dainininkai. Be to, keturi išgarsėję orkestrai, būtent, Archie Bleyer, Ray Anthony, Mitchell Ayres ir Ralph Marterie. Dar dainininkų grupės: The Four Lads, Ray Charles Choir, Homer and Jethro ir The Orioles.

Daugiau kaip 100 asmenų, muzikantų ir solistų, atvyks iš New Yorko, o po gastrolių Chicagoje keliaus į Clevelandą.

Užsakymai rezervuotoms vietoms priimami jau dabar. Kainos $4.50, $3.50 ir $2.50.

Biletus galima gauti visose Hudson Ross krautuvėse; Chicago Visitor Center, 127 North Dearborn St.; Soldier Field, Gate O; ABC Recorditeria, 9156 Commercial Ave.; Chicago's Last Department Store, 10520 So. Indianapolis Ave.; Mont Clare Motor Sales, 6811 W. Grand Ave.; visose Chicagos, Oak Park ir Evanston Greyhound busų stotyse ir pas Milliken's Hammond'e, Ind.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

Amerikiečių santūrumas

Netrukus sueis trys mėnesiai, kaip Ženevoje nesėkmingai posėdžiaujama. Ten vykstanti Azijos konferencija iki šio meto nepajėgė išspręsti nė vieno pagrindinio klausimo. Korėjos suvienijimas atsidūrė mirties taške. Laisvieji Vakarai ir komunistinis pasaulis tuo reikalu nepadarė jokių nuolaidų. Amerikiečiai dar prieš konferenciją aiškiai pasakė, jog jie siekia Korėjoje įgyvendinti demokratinę santvarką. Sovietai ir jų vadovaujamas komunistinis pasaulis nenori daryti jokių nuolaidų Korėjai suvienyti ir ten įgyvendinti tokią santvarką, kuri pareitų nuo gyventojų valios.

Indokinijoje padėtis yra žymiai sudėtingesnė, negu Korėjoje. Pietinė Korėja per pastaruosius metus jau spėjo gerokai atsistatyti, talkininkaujant Vakarų valstybėms. Indokinijoj gi tebevyksta smarkūs mūšiai, o kraštas yra atsidūręs visuotinėje suirutėje. Prancūzijos vyriausybės pastarasis nutarimas sutelkti kariuomenę Hanoi srities Raudonosios upės žiotyse gyventojų tarpe sukėlė pasipiktinimą ir siaubą. Neatrodo, kad prancūzai būtų nusistatę išlaikyti Raudonosios upės žiotis savo rankose, nes iš Hanoi miesto kuris metas civiliai gyventojai išvežami į kitas vietoves.

Prancūzų nuolatinis užsispyrimas Indokinijos klausimą savarankiškai tvarkyti davė apgailėtinų vaisių. Jie ne kartą atsisakė pasinaudoti amerikiečių parama sustabdyti nuolatinį komunistų veržimąsi. Prancūzai, nežiūrint karininkų trūkumo, nepasinaudojo amerikiečių parama apmokyti ir paruošti naujus karininkus, kurie ateityje kovotų prieš komunistus. Jie taip pat atsisakė amerikiečių talkininkavimo pulti Kinijos dalinius Indokinijos žemėje. Paryžius nepakluso Washingtonui, nes prancūzų vyriausybė kreipėsi į Indiją tarpininkavimo ir atvirai tarėsi su raudonąja Kinija, kuri šiandieną nori jaustis padėties viešpačiu.

Pastarosiomis dienomis amerikiečių valstybės vyrai aiškiai pasisakė, kad jie nesutiksią Kinijos įsileisti į Jungtines Tautas. Tas jų nusistatymas ir apgailėtinas prancūzų svyravimas amerikiečius vertė padaryti išvadą ir nedalyvauti Ženevos konferencijos baigiamuosiuose posėdžiuose. Šiandieną amerikiečiai toje konferencijoje teturi tik savo stebėtojus. Nežiūrint prancūzų ir britų pakartotino prašymo, kad į konferenciją atvyktų JAV užsienio reikalų ministeris John Foster Dulles, iš Washingtono nebuvo sulaukta jokio patikinimo. Didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministeriams pradėjus Ženevoje derybas, Dulles pastebėjo, jog jis sutiksiąs į Ženevą atvykti tik tuo atveju, jei Sovietai duosią aiškių vilčių esminiais klausimais susitarti.

Visai netenka stebėtis, jei Washingtonas imtųsi priemonių užtikrinti Pietrytinės Azijos saugumą ir kovoti prieš naujus komunistų įsiveržimus laisvom tautom pavergti. Tam tikslui galėtų patarnauti amerikiečių, australų ir naujazelandiečių atitinkami susitarimai karinėje srityje. Ženevos konferencijos nesėkmė neabejotinai privers amerikiečius Ramiojo vandenyno erdvėje sukurti karinę santarvę, kuri būtų panaši į vadinamą Atlanto susitarimą Europai ginti.

Neseniai sudarytoji Prancūzijos vyriausybė gana vaikiškai pažadėjo savo parlamentui Indokinijos klausimą išspręsti iki liepos 20 d. Ženevoje atnaujinti užsienio reikalų ministerių pasitarimai vargu iki to laiko galės būti baigti. To pažado vyriausybei netesėjus, Prancūzijoje turės įvykti nauja vyriausybinė suirutė, kurios metu bus ieškoma naujo kelio gyvybiniams klausimams išspręsti.

Pašaipūs laikraštininkai, stebėdami Ženevos konferencijos eigą, nurodo, kad juo ilgiau ten bus tariamasi, juo labiau kils kaina dabartinei netikrai taikai išlaikyti. E.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Now Enjoy FULLY AUTOMATIC Cooking!

the fully automatic 6-way INFRA-RED
BROIL-QUIK® CHEF
the World's Largest Selling Rotisserie

It BARBECUES · ROASTS · TOASTS · BROILS · GRILLS · FRIES!

Cooking with the automatic BROIL-QUIK Chef is so cool, quick 'n' easy. It's almost magic the way the rotisserie turns itself, times itself... even shuts itself off! You'll get "picture" roasts, tangy barbecued chicken, exotic shish-kebab. From the spacious broiler comes sizzling steaks, chops and hamburgers in the time it takes to set the table. From the top grill, crackling ham and eggs, sausages—you name it! All this in a unit that's so compact, beautiful and efficient that more BROIL-QUIKS are sold throughout our land than any other brand. Come in for your BROIL-QUIK demonstration today!

...when you buy a BROIL-QUIK you buy the BEST!

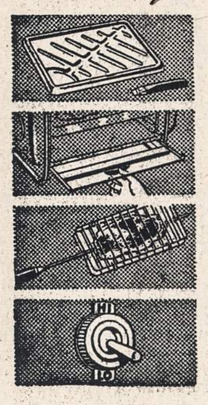

EXCLUSIVE WELL & TREE TRAY
• Channels all the delicious juices for easy pouring.

SLIDE AWAY GLASS SPATTER SHIELD
• Watch your roasts through every stage of cooking. Slide it under unit into concealed compartment when broiling.

EXTRA ROTATING GRILL SPIT
• Barbecues or rotates steaks, chops, hamburgers.

2-HEAT CONTROL that really works
• A quick searing heat for broiling—a specially controlled heat for barbecuing and roasting.

with timer (model illustrated)

Model GT $69.95
Reduced now to $39.95
LIMITED TIME ONLY

• Concealed electric motor • 6 broiling levels • Kool-Grip detachable fray handle • E-Z Clean tray levels • Unique infra-red element allows you to use top and bottom sections together • Full year factory guarantee, including motor.

UNION APPLIANCES
40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N
6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

COMPLETE AUTO REPAIR WORK
• Body and Fender Work
• Expert Tune-Up
• Speedy Car-Wash
• Prompt Towing Service
B & L GARAGE & SERVICE STATION
6249 W. North Avenue
Oak Park
Phone EUclid 6-9526

Take advantage now of unusual service offer at special prices.
MOTOR—CHASSIS—TRANSMISSION DIFFERENTIAL—RADIATORS—FILTERS—OIL FILTERS—BATTERIES
Rapid service by expert mechanics.
SIPLES SERVICE
Sheffield 2710
1—Indianapolis and Summer
2 Fayette and Bealle
HAMMOND, INDIANA

COTTON'S CORNER
147th St. and Crawford Ave.
Midlothian
"COTTON AIN'T MAD AT NOBODY"
Phone FUlton 5-9541

JOVIAL CLUB
TAP ROOM
Chicago's Finest Food House
NOW! COMPLETELY AIR CONDITIONED
Serving Dinners Daily
from 5:00 P. M. to 1:00 A. M.
Sundays from 1 P. M. to 1 A. M.
Our Specialties: Chicken, Steaks, Chops, Fish
"BEST PIZZA IN TOWN"
ES 5-1203 or RE 4-9522
Large Parking Lot
9615 COMMERCIAL AVE.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kongreso Balsas

JAV atstovų butas pasisakė vienbalsiai prieš komunistinės Kinijos įsileidimą į Jungtines Tautas. Balsuojama buvo vardošaukiu ir 381 kongresmanas pareiškė savo nusistatymą, kad Kinijos komunistų režimo atstovams neprivalo būti vietos Jungtinėse Tautose. Už komunistų priėmimą nebalsavo nė vienas.

Tokį pat nusistatymą pareiškė vienbalsiai ir senato Užsienio Santykių Komitetas.

Šitie balsavimai neturi teisinės vertės. Senato komitetas negali davinėti įsakymų JAV delegacijai Jungtinėse Tautose. Delegacijai vadovauja valstybės departamentas, kuriam instrukcijas duoda JAV prezidentas per valstybės sekretorių. O vienas atstovų butas iš viso neturi sprendžiamo balso užsienio politikos klausimais.

Tačiau atstovus, kaip ir senatorius, renka žmonės. Todėl kongresmanų ir senatorių pasisakymai rodo, kaip galvoja JAV piliečiai. JAV vyriausybei yra lengviau ginti savo poziciją tarptautinėse konferencijose, kai pasaulis žino, kad ji išreiškia ne vieno kito aukšto valdininko nuomonę, o visos tautos.

Pravartu tai žinoti Amerikos draugams ir priešams. Tegu jie neįsivaizduoja, kad tik prez. Eisenhoweris ir valstybės sekretorius Dulles priešinasi komunistinės Kinijos priėmimui į Jungtines Tautas. Amerikos žmonės šituo klausimu yra nusistatę dar griežčiau, negu administracija Washingtone. Jei Mao Tze-tungo delegatas gautų vietą pasaulio organizacijoje, tai Amerikoje kiltų audra, kuri gal priverstų JAV iš tos organizacijos pasitraukti.

Numatoma Nepaprasta Kongreso Sesija

JAV kongresas ketina baigti antrąją sesiją tarp liepos 31 d. ir rugpiūčio 15. Bet rudenį gali būt sušaukta nepaprasta kongreso sesija, jei Prancūzijos parlamentas išsiskirstytų, nepatvirtinęs EDC (Europos Gynybos Bendruomenės) planą, kuris leidžia vakarinei Vokietijai apsiginkluoti ir lygiomis teisėmis su kitomis penkiomis tautomis dalyvauti Europos gynyboje. Vokietija tą planą jau patvirtino.

Washingtonas tariasi su Britanija, kad Vokiečių Federalinei Respublikai reikia suteikti suvereninės (nepriklausomos) valstybės stovį. Devyneri metai praėjo po karo pabaigos, o ji dar vis tebėra okupuotos šalies padėtyje, neturi savo armijos ir negali savarankiškai vesti savo užsienio politikos.

Britai yra linkę pritarti Washingtono sumanymui, kad su Vokietija reikia padaryti atskirą susitarimą, leidžiant jai tvarkytis, kaip nepriklausomai valstybei. Tai galima atlikti dvejopu būdu: arba JAV senatas patvirtins, dviejų trečdalių balsų dauguma, formalią sutartį su Vokietija, arba abeji kongreso rūmai, paprasta balsų dauguma, priims rezoliuciją, pakeičiančią dabartinį Vokietijos stovį kitokiu.

Šiuo tikslu ir būtų sušaukta nepaprasta kongreso sesija.

APŽVALGA

RINKIMAI "NETEISĖTOJE" VIETOJE

Pereitą šeštadienį vakarinė Vokietija rinko valstybės prezidentą ir beveik vienbalsiai perrinko antram penkerių metų terminui tą patį asmenį — Dr. Theodor Heuss. Jisai yra 70 metų amžiaus, Laisvųjų Demokratų partijos narys, buvęs istorijos profesorius.

Nepaprastas dalykas šiuose rinkimuose buvo tas, kad jie įvyko vakarinėje Berlyno dalyje, kuri neįeina į Federalinės Vokiečių Respublikos teritoriją. Berlynas yra atskirtas nuo vakarinės Vokietijos daugiau kaip 100 mylių plotu, valdomu komunistų.

Vakarinėms valstybėms nepatiko, kad balsavimas įvyks Berlyne, ir dėl to tarp Vokiečių Tautos Seimo sesijos stebėtojų nebuvo nei Amerikos aukštojo komisionieriaus James B. Conant, nei Britanijos, nei Prancūzijos aukštųjų komisionierių. Suprantama, kad nebuvo ir SSRS komisionieriaus.

Vakarinių tautų įgaliotiniai Vokietijoje bijojo, kad rusai protestuos prieš prezidento rinkimus Berlyne. Bet formalaus protesto rusai nekėlė, o tik per radiją ir spaudoje plūdo kandidatą Dr. Heuss.

Nekėlė klausimo dėl teisėtumo ir vakarinės tautos, nenorėdamos vokiečius erzinti.

Į Berlyno vakarinę dalį todėl buvo suvažiavęs Vokiečių Tautos Seimas, sudarytas iš visų Federalinio parlamento (Bundestago) narių ir tokio pat skaičiaus paskirų vokiečių valstybių atstovų. Buvo atvykę taip pat federalinės vyriausybės nariai ir pats prezidentas.

Berlynas tyčia buvo pasirinktas, kaip vieta prezidentui rinkti, propagandos sumetimais. Berlyno gyventojai, net ir sovietų sektoriuje, buvo labai susidomėję rinkimų eiga ir kėlė prezidentui Heussui karštas ovacijas.

O Kremlius ir jo satrapai pirštus kramtė, nedrįsdami naudoti jėgą.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

PRAŠAU PAAIŠKINTI

Aš nesuprantu ir daugelis kitų praeito SLA seimo delegatų nesupranta, tai prašau, kad Naujienų redakcija per savo laikraštį paaiškintų šį dalyką.

Ar gali vienas SLA Pild. Tarybos narys pakelti algą kitam Pild. Tarybos nariui? Tai įvyko praeitame SLA seime Wilkes-Barre, Pa.: J. Maceina, iždo globotojas, įnešė, kad seimas pakeltų algą sekretoriui M. Vinikui $10.00 į savaitę.

Daugelis delegatų tuo nepatenkinti ir sako, parvažiavę, savo kuopose kels lermą dėl šio įvykio.

Atrodo, neaišku. Juk Maceina yra SLA iždo globėjas. Turi prižiūrėti SLA turtą, kad sekretorius teisingai reikalus vestų. O jis įneša, kad sekretoriui būtų pakelta alga. Atrodo nei šiaip-nei taip.

Prašau viešai paaiškinti.

Buvęs seime.

PAAIŠKINIMAS

Algą SLA sekretoriui Dr. M. J. Vinikui pakėlė Seimas, o ne Pildomosios Tarybos narys. Iždo globėjas p. J. Maceina tik davė pasiūlymą, kaip Seimo dalyvis. SLA konstitucija nesuvaržo teisės Pildomosios Tarybos nariams daryti įnešimus ir balsuoti Seime, kaip jiems patinka, nes Seime jie turi lygias teises su visais kitais delegatais.

Jei kai kurie delegatai manė, kad sekretoriui nereikia kelti algos, tai jie galėjo, p. Maceinai davus pasiūlymą, kalbėti prieš ir balsuoti prieš. Bet jokio pasipriešinimo iš jų pusės nebuvo. Kelti "lermą" kuopose po to, kai jie tylėjo Seime, būtų netvarkinga.

"Naujienų" Redakcija.

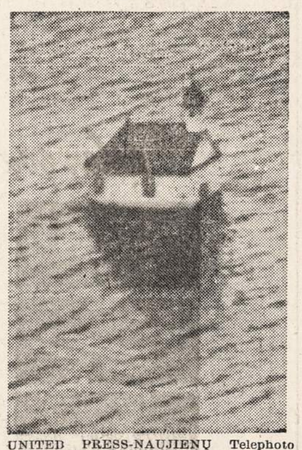

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Bavarijos kaimelis Aicha, kuris skaudžiai nukentėjo dėl potvynio. Dunojaus upėje vanduo nepaprastai pakilo ir užliejo didelius plotus žemės bei kaimus, miestus ir miestelius. Tokio nepaprasto potvynio Europa seniai nebuvo turėjusi.

BOLŠEVIKAI TEBEGROBIA ŽMONES

(ELTA)

Vis daugiau įvairių bolševikų pareigūnų, įsitikinę, kad "sovietiniame rojuje" toli gražu nėra to, ką jie skelbia, perbėga į Vakarus. Tarp žinomesnių perbėgusiųjų, nutraukusių ryšius su sovietiniu režimu, galima pažymėti jų buv. ambasadorių Besiedovskį, pagarsėjusios Stalino biografijos autorių Borisą Suvoriną, vieną iš artimiausių Lenino draugų Ivaną Ševčenko, Rusijos revoliucijos "motiną" Ang. Balabanovą, 1937 m. pabėgusį Sovietų ambasadorių Atėnuose A. Barminą, vėliau parašiusį "Sovietų diplomato atsiminimus", 1944 m. iš Amerikos negrįžusį sovietinės misijos narį V. Kravčenko, 1951 m. atbėgusį Bavarijon ir pasidavusį amerikiečiams maršalo Šapošnikovo sūnų pulk. Borisą Šapošnikovą, metusį Sovietus "Berlyno-Kremliaus" autorių G. Klimovą ir visą eilę kitų. Per devynerius metus į Vakarus iš viso pabėgo apie 18,000 Sovietų karių. Pamatę visą bolševikinio režimo apgaulingumą, taip pat nutraukė su juo dvasinius ryšius ir visa eilė žinomiausių pasaulio rašytojų su "Nulis ir begalybė" autorium A. Koestleriu priešakyje.

Ir pastaruoju metu keletas įžymių Sovietų pareigūnų pasipraše suteikiami laisvę Vakaruose. Tai — Sovietų misijos Japonijoj sekretorius Rastovorovas, atskleidęs visą bolševikų šnipinėjimo sistemą Tolim. Rytuose, Sov. Sąjungos ambasados Australijoje sekretorius ir tenykštis MVD šefas V. Petrovas ir specialiosios paskirties sovietinės žvalgybos kpt. Chochlovas. Petrovas nurodė, kad JAV-se 95% šnipinėjimo darbų atlieka specialiai paruošti agentai, o tik 5% "medžiagos" pateikia vietiniai komunistai ar užjaučiantieji. Jis taip pat atskleidė paslaptį, ką veikia 1951 m. dingę britų diplomatai D. Maclean ir Guy Burgess. Macleanas, anksčiau vadovavęs britų užs. reik. ministerijoje Amerikos skyriui, dabar yra Kremliaus patarėjas užsienio politikos reikalais, o Burgess, anksčiau buvęs antruoju D. Britanijos Vašingtone sekretorium, dabar leidžia anglų k. Sovietų propagandinį laikraštį ir yra Maskvos radiofono anglų k. transliacijų patarėjas. Pas savo vyrą yra atvykusi ir pernai paslaptingai iš Šveicarijos dingusi su savo vaikais Macleano žmona. Gautosiomis iš Australijos žiniomis, prie Petrovo žmonos išlaisvinimo daug prisidėjo ir ten įsikūrę tremtiniai dypukai, kurių į aerodromą buvo susirinkę apie 2,000. Jie visokiais būdais kliudė ją jėga vesti į lėktuvą ir, choru šaukdami, kvietė pasukti į laisvę, kol galiausiai vandens švirkštais policijos buvo išsklaidyti jėga. Kaip žinoma, vėliau ji taip ir padarė, o Sovietai, protestuodami prieš neleidimą jos jėga išgabenti ginkluotiems kurjeriams į Maskvą, apkaltinę Australiją sulaužius "tarptautinį neliečiamumą", nutraukė su ja diplomatinius santykius. UP pranešimu, betardomas Australijoje Petrovas prisipažino, kad, kaip sovietinio saugumo karininkas, turėjo šnipinėti patį Sovietų ambasadorių, bet tas jį įskundė Kremliui kaip "Berijos šalininką". Kaip toliau britų Reuteris praneša, Petrovo tikroji pavardė yra Šorokovas. 1929 m. jis, kaip ir daugelis jaunų komunistų, vadinosi Proletarski, o 1942 m. faktiškojo Lietuvos duobkasio Dekanozovo patarimu savo pavardę pakeitė į Petrovą. Ištarnavęs vienoj NKVD divizijoj, vak. Kinijoj likvidavusioj karinį sukilimą, 1938 m. buvo pakeltas į majorus ir 1940 m. vedė savo dabartinę žmoną Eudokiją, sovietinio saugumo kapitonę. Petrovo teigimu, sovietinio saugumo centrinės techninio ir atominio špionažo užjūry vedėjas "Raina" buvo atleistas po Berijos likvidavimo. Apie rusų emigrantų veiklą žinias rinkęs pulk. Gukazovas, bet vėliau ir jis buvo atleistas. Bolševikai turi savo agentus kiekviename sovietiniame laive ar laivelyje, kuriuos dažniausiai mėgina iškišti kaip įgulos narius. Dirbdamas Maskvos kp centrinėje, šveicarų "Die Tat" duomenimis, kontroliavo iš viso pasaulio gaunamus Sovietų ambasadų šifruotus pranešimus. Švedijoje dirbdamas jis yra veikęs ir prieš pabaltiečius.

Tuo tarpu Vak. Vokietijoje balševikų vykdomi žmonių grobimai eina toliau. Rusų solidaristai aiškina, kad buvęs jėga pagrobtas iš Vak. Berlyno jų veikėjas Dr. Truchnovičius, kurį ir toliau skelbia esant kankinį, tuo tarpu kai kurie vokiečių spaudos organai, kaip "Der Spiegel", "Frankfurter Allgemeine" ir kt., tuo reikalu išspausdino ir kiek skirtingų duomenų, mėginusių įrodinėti, kad, esą, Truchnovičius ar tik nebuvęs išvežtas apsvaigintas, kas". Anot "Der Spiegel", jis buvovęs išvežtas apsvaigintas, bet, kaip paskiau, gavusios grobikų ir pagrobtųjų nuotraukas, aiškina dvi liudininkės, mačiusios įvykį Berlyne, jis pats išnešęs ant pečių apsvaigintą vieną gen. Gehleno (šis dirba su amerikiečiais) "agentą". Truchnovičius dirbęs kartu su archit. Glaeske, vykdžiusiu ryt. Berlyne komunistų statybas ir pirmininkavusiu vak. Berlyne grįžusiems iš Sov. Sąjungos vokiečiams. Paskiau Glaeskei komunistų buvo sudaryta byla — bent taip jie paskelbė. Paskelbtosiomis žiniomis, darbo vergai šiemet vasarą visose, kur tik galima susisiekti, Sibiro darbo vergų stovyklose ruošę visuotinį streiką, o visa eilė grįžusiųjų buvo paprašyti kaip ryšininkai susisiekti su pogrindiniais centrais Vakaruose ir suteikti jiems reikalingą pagalbą. Tie visi planai su žmonių pavardėmis buvę atidengti Truchnovičiui ir Glaeskei. Rusų emigrantų grupės RONDD vadovai Muenchene E. Deržavinas ir V. Mosičkis užs. spaudos atstovams aiškiai apšaukė solidaristų organizaciją "bendradarbiaujant su bolševikais", o aukščiausiose kai kurių vakariečių įstaigose "sėdint bolševikų agentus". Truchnovičiaus ir Chochlovo atvejai buvę surežisuoti norint tą bendradarbiavimą "užtušuoti". Ir iš kitų šaltinių teikiama duomenų, kad, esą, Truchnovičių, norėjusį persikelti į Frankfurtą, britų prašymu turėję areštuoti amerikiečiai, tik tas, pajutęs apie tai, pasistengė lig laiku pasišalinti, be Gehleno agento, drauge nunešdamas bolševikiniam saugumui ir kitų "svarbesnių dokumentų". Aukščiau NTS artimas bendradarbis, vadovavęs visam antibolševikinių agentų paruošimui, kpt. Chorunžis, įdavęs bolševikams į Ukrainą pasiųstus parašiutininkus, buvo dešifruotas kaip "svarbiausiasis Malenkovo šnipas Vokietijoje". Dabar visi šie įvykiai atsidėjus tiriami, ir reikia tikėtis netrukus paaiškėsiant visą tiesą. Truchnovičiaus žmona apie vyro pagrobimą net buvo pakviesta liudyti Kersteno komitetui Muenchene.

Ukrainiečių socialistų partijos centro komitetas Muenchene paskelbė buvus pagrobtą jų veikėją Josipą Krutij (bolševikai aiškina, kad jis, panašiai, kaip Truchnovičius, "metęs emigrantus" ir pasukęs atgal į rytus...), o Bavarijos vid. reik. min. Dr. Hoegneris, pasižymėjęs socialdemokratų veikėjas, — dingus be žinios čekų žurnalistą Novaką ir vengrų rašytoją Liptay-Wagneri. Įtariama, kad jie buvo taip pat jėga bolševikų pagrobti. Bolševikai paskelbė pas juos "savo noru grįžus į Prahą" ir prieš kiek laiko paslaptingai iš Salzburgo dingusį įžymų čekų socialdemokratų veikėją Laušmanną.

Neturi sau pavyzdžio ir MVD kpt. Chochlovo pasidavimas. Jis teigia, kad vad. "Operacijos Reinas" įvykdyti su kitais 2 komunistais (nužudyti Frankfurte pasižymėjusio emigrantų vado Okolovičiaus) buvęs pasiųstas Kruglovo, dabartinio TSRS vid. reik. ministerio, įsakymu, prieš tai tą reikalą aptarus Sov. Sąjungos kp centro komitete.

(Bus daugiau)

Skaitykite "N-nas"

BŪTIES PASLAPTYS J. PRONSKUS
Ketvirtoji serija

ŽMOGUS, NEŽINOMASIS

9. *(Tęsinys)*

Štai keletas pavyzdžių:

Tarptautiniai žymus psichiatras Dr. C. G. *Jung*, šveicaras, savo naujoje knygoje "Naturerklärung und Psyche" pateikia tokį labai dramatišką įvykį. Jis rašo, kad jam tebesant jaunam studentui ir ruošiant savo medicinos tezę apie mediumistiką (mediumship), du neišaiškinami efektai įvyko jo paties namuose, kai nieko namuose nebuvo. Pirmas buvo seno plieninio duonai pjauti peilio "ekspliozija", suplaišinant peilį į penkis gabalus. Antras buvo, apskrito stalo viršaus susprogimas. Abudu įvykiai buvo palydėti garsaus sprogimo, lyg revolverio šūvio, kurs buvo aiškiai girdimas namų darže. Jokio mediumo tuo tarpu ten nebuvo. Čia negalima patiekti jokio aiškinimo dėl to įvykio priežasties, kaip tai daugeliu atvejų yra įmanoma.

Daugumas žinomųjų fizinių efektų yra susieti su mirtimi. Tai laikrodis sustoja, tai paveikslas nuo sienos nukrinta, tai lango stiklas išlekia, tai vaza sudūžta, visa tai įvyksta neišaiškinamu būdu tuo metu, kai koks asmuo, susijęs su tuo daiktu, miršta.

Vieno mano profesijos draugo žmona praneša, kad jos tėvas, besiklausydamas radio, staiga mirė nuo širdies smūgio. Nors radio stovėjo jam nepasiekiamai ir jis nepajėgė paeiti, taigi negalėjo pats radijo paliesti, bet radijo sustojo tuo momentu, kai jis mirė. Niekas tuo momentu su juo kambaryje nebuvo. Radio buvo geras ir programa ore nebuvo nutraukta, todėl staigus radio nutilimas atkreipė dėmesį jo žento, tuo metu buvusio gretimame kambaryje, kurs įėjęs į tėvo kambarį, rado jį nebegyvą... Fizinių įvykių sąryšis su mirtimi nėra įmanomas išaiškinti, kaip tokie įvykiai įvyksta. Tatai tik sukelia klausimą, ir tai yra viskas, kas tokiais atvejais galima padaryti...

Net tokie atvejai, kurie nėra susieti su mirties momentu, dažnai gali būti priskiriami mirusio asmens individualybei.

Vienas profesorius ir jo žmona, kuriuos gerai pažinojau, turėjo tokią patirtį: Dieną anksčiau buvo mirusi jų kaimynė moteris. Abidvi šeimos buvo suinteresuotos pomirtiniu gyvenimu ir dar prieš tai moteriai mirštant, profesorius ir jo žmona įprašė jos, prieš jai mirštant, duoti jiems kokį nors ženklą, ar ji gyvena kitame pasaulyje, jei tatai būtų įmanoma. Tą naktį po kaimynės mirties profesorius ir jo žmona buvo prikelti iš miego lygiai 1 val. naktį, staiga jų senai elektrinei lempai sušvitus. Ta lempa buvo sugedusi ir nebevartojama ir gulėjo pamesta ant lentynos. Kai profesorius atsikėlęs lempą išjungė ir vėl bandė ją įjungti, lempa nebedegė. Bet sekamą naktį taip pat 1 val. lempa vėl sušvito ir profesorius ir jo žmona turėjo progos antrą kartą tai matyti. Abudu nusprendė, kad jų mirusioji kaimynė čia bus paveikusi.

Labai apstu įvykių, kur tokiais neišaiškinamais fiziniais efektais yra tariamai siekiama iš anapus duoti žinią apie nemirtingumą.

Viena labai nustebusi moteris papasakojo, kaip vieną dieną ji ir jos motina išgirdo smarkų sprogimą valgomajame kambaryje, kur stovėjo padėtas vandens ąsotis su šešiais stiklais. Ir ąsotis ir visi šeši stiklai buvo susprogę. Duktė sakė, kad sprogimo metu ji pamatė savo mirusią senelę, stovint durų angoje.

Tačiau tokie dalykai įvyksta ne vien ryšium su mirtimi ar mirusios asmenybės poveikiu. Paveikslas gali nukristi nuo sienos, arba laikrodis gali sustoti, kai sakysim, kariuomenėje tarnaujantis asmuo gauna žinią, jog yra paleidžiamas namo, arba kalinys paleidžiamas iš kalėjimo. Arba toks įvykis gali būti susietas su kieno nors susižeidimu.

Viena moteris rašo, kad jos teta, su kuria ji gyveno, turėjo sūnų, kurs tuo metu kariavo Korėjoje ir buvo sunkiai sužeistas, kai jo "džipas" užvažiavo ant minos. Kelių minučių protarpiu, tuo laiku, kai sužeidimas įvyko, virtuvės laikrodis neišaiškinamai nukrito nuo lentynos ir lėkščių krūva išvirto iš spintos lentynos. Nebuvo jokio sukrėtimo ar oro sudrebėjimo, kad būtų galėję tuos kritimus sukelti. Motina staiga prisiminė sūnų ir jai "dingterėjo", kad jam kas negero atsitiko.

Esama ir kitokių neišaiškinamų fizinių efektų. Daug tokių stebinančių efektų yra stebėta bei tirta medicinos, psichologijos ir antropologijos srityse. Visose tose srityse efektai patirti, kuriuos tegalima būtų išaiškinti tik kaip kokio psichinio poveikio priežastimi, nors, žinoma, šiuo metu, nėra įmanoma pasakyti, ką bendrai toks išaiškinimas reiškia. Imkim pavyzdžiu nudegimo žaizdų sukėlimą per hipnozės įtaigą. Užhipnotizuotam asmeniui įteigiama, kad jis tokioje ar kitokioje kūno vietoje patirs nudegimą, ir, kaip atsitinka, net griežtos kontrolės priežiūroje, nudegimo žaizda tikrai sakytoje vietoje pasireiškia. Tiems reiškiniams net medicinos mokslas dar neturi jokio išaiškinimo.

Panašiai stebinantys fizinių efektų reiškiniai gaunami psichosomatinės medicinos srityje. Jau daugelyje klinikų įvesta praktika gydyti karpas grynai psichologiniu metodu ir daugumoje atvejų sėkmingai. Kaip togs pagijimas įvyksta, tebepasilieka neišaiškinta. Nudegimų bei nuplikimų gydymas, kaip ir karpų pašalinimas, yra praktikuojamas paprastų žmonių, turinčių "dovaną". Ne tik skausmas tuo magišku būdu pašalinamas, bet ir pati žaizda žymiai sumažinama, ir kaip rimti stebėtojai praneša, tuo metodu net išvengiama žaizdų atsiradimo.

Nė kiek nelengviau išaiškinti plaukų staigus pražilimas, kas įvyksta išgąsčio ar didelio rūpesčio atveju, nors mokslui nėra žinoma, kaip žmogaus dvasinė būklė gali padaryti tokius fizinius pakitimus.

Įvykiai, kur liečiami net gyvulių pagydymai liaudies vartojamais "kerėjimais" dar sunkiau tėra įmanomi aiškinti turimomis mokslinėmis teorijomis.

Pasak mano artimai pažįstamos labai gerbiamos, mokytos ir rimtos moters, jos šeima turėjo gerą veislinį gyvulį, kurs buvo tiek apsėstas karpų, jog nebebuvo įmanoma jo nei laikyti nei parduoti. Apylinkėje gyveno vienas žmogus, žinomas, kaip turįs jėgą išgydyti karpas. Pakviestas tas žmogus išmokė jauną piemenėlį kažkokių žodžių ir liepė jam tuos žodžius kartoti kiekvieną kartą, tam gyvuliui duodant maistą. Tas žmogus primygtinai reikalavo, kad vaikas privalo tikėti tų žodžių galia, nes toks tikėjimas yra gydymui privalomas. Nieko netrukus visos karpos išnyko ir gyvulys pasveiko.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE NAUJIENAS

AGURKIŠKĖS MIŠKAI

(SPAUDOS DRAUDIMO METAIS)

(Tęsinys)

Kaimo šviesos židinys

Spaudos draudimo metais Lietuvoj seniau veikusios mokyklos buvo uždarytos; lietuviai mokytojai atleisti ir į maskolių kai kur steigiamas mokyklas nebuvo priimami mokytojauti. Lygiai, kaip spaudos uždraudimas, bet ir mokyklų uždarymas, Lietuvos kaimo žmones neatgrasino siekti šviesos ir prusinimosi. Tada retas Lietuvos kaimas neturėjo savo "diraktoriaus", kuris mokė vaikus skaityti ir rašyti. O toks namuose mokymas taip pat maskolių buvo persekiojamas: "diraktoriai" baudžiami, tėvai davę mokslui patalpas taip pat baudžiami, o vaikai iš tokių "mokyklų" išvaikomi. Carų valdomai imperijai Lietuvos apsišvietę žmonės buvo pavojingi, taip lygiai kaip ir dabar maskolių-komunistų vergiamoje Lietuvoje.

Antanas Bačėnas prisimena Agurkiškėje tais laikais veikusią tokią slaptą mokyklą, kurios mokslus jis pats ėjo. Tai buvo pilna prasme to žodžio vargo mokykla ir jos vaisiai sunkiai ir karčiai įgijami.

Agurkiškės mokykloje "direktoriavo" Marijona Bačėnukė, tai yra toji pati Bačėnukė, kuri mokėjo tik iš maldaknygės paskaityti. Ji pradžioje ir mokė tik iš maldaknygės. Tai buvo abiem tikrai sunkus darbas: tiek mokiniams ir tiek mokytojai. Visos raidės mirgėte akyse mirga ir sunku jas vienas nuo kitų atskirti, o būtina. Mokytoja pati rašyti nemokėjo, tai net parodyti negalėjo, kaip kiekvieną raidę iš kitų atskirti ir kaip ją parašyti. Vargo, mokėsi ir išmoko skaityti.

Mokykloje darbas žymiai palengvėjo, kai, nežinia iš kur, atsirado trys elementoriai, o mokinių buvo per dešimt. Čia jau kas kita: raidės buvo atskirai sužymėtos ir net rašytinės padėtos. Mokytojai reikėjo tik priversti mokinius taip rašyti raides, kaip abėcėlėje jos buvo parodytos. Dirbo visi išsijuosę. Dirbo ir saugojos, kad "zemskis"-maskolius nesužinotų, kad juos besimokant neaptiktų.

Kurgi girdėti dalykai pasaulyj, kad net išmokti skaityti reikėjo slaptai! O taip buvo. Buvo maskolių okupacijos metu Lietuvoje, apie ką dabar komunistų spauda lietuvių kalba rašo, kad Lietuvos įjungimas į Rusijos imperijos ribas lietuvių tautai turėjo progresyvės reikšmės... Jei bent, kad lietuvis tose kovose dėl šviesos, dėl savo žodžio sakyto ir rašyto, dėl savo žemės laisvės grūdinos ir įsitikino, kad vienintelis teisingas tos kovos kelias nusikratyti iš viso maskolių jungo.

Nusikratė ir pakartotinai nusikratys!

Agurkiškės mokyklon vaikams pramokti skaičiuoti ir daugiau žinių gauti atėjo pagalbon Jonas Bartkus, Antanas Stačiokas, Stasys Mitrauskas ir kiti kaimo šviesuoliai, kurie moksle buvo daugiau pažengę už Marijoną Bačėnukę. Bet ir ji savo atliko: jos rūpesčiu atsirado kaime mokykla, jos pastangomis ir darbu vaikai bent skaityti pramoko. Ji dirbo kaip išmanė, dirbo teisingą ir gerą darbą.

Ilgainiui Agurkiškės mokykla susilaukė net pasiskaitymui knygučių. Jas M. Bačėnukė skolino Lukšiuose. Matyti, tada Lukšiuose jau veikė slaptas knygynėlis.

Kaimo pragyvenimo šaltiniai

Nors ir Agurkiškės kaimo ūkininkai buvo visi smulkūs žemės savininkai, tikri žemdirbiai, bet buvo darbštūs, sumanūs ir sočiai gyveno. Jų pragyvenimo šaltinius sudarė ne vien tik žemės darbas, bet dar uogos, grybai, medus ir medžiai. Jie buvo pajėgūs išsilaikyti bent po porą arklių; dvi tris ar daugiau melžiamų karvių; augindavo po 3-4 penamų kiaulių ir daug naminių paukščių. Ganyklas turėjo miškuose.

Svarbiausia, gal pelningiausias, pragyvenimo šaltinis buvo miškas: mat, karališkas... Žmonių supratimu, visų bendras. Todėl be sąžinės graužimo visi ką galėjo iš jo savinos. Karališko miško padariniai medžiai net Prūsų širvintą pasiekdavo. Bendrai kaimo gyventojai turėjo nuolatinius ryšius su Širvinta. Ten vežė parduoti uogas, grybus ir kita. O jau iš kur pas Joną Bartkų ir kitus atsirado įvairios lietuviškos spaudos? Iš kur kaimo gyventojai buvo apsirūpinę maldaknygėmis, giesmynais, jei ne iš Prūsų.

Agurkiškė nebuvo kažkoks užukampis. Pro Agurkiškę suko trys platieji vieškeliai: Rubežkelis, Šilkelis ir Viliuškelis. O pačiame miške buvo gausu visokių kelių kelelių, šunkelių ir takų takelių bei šuntakių. Kitus jų vien tik sakuotnugariai težinojo. Tais visais viešais ir paslaptingais keleliais ėjo platus visokeriopas Agurkiškės kaimo ir kitų artimų kaimų prekybos gyvenimas, įvairiomis gėrybėmis ir vertybėmis pasikeitimas. Pasikeitimas maskoliams nepastebimas. Čia darbavosi kontrabandininkai. Spaudos draudimo metais vertybių pasikeitime neabejotinai buvo ir lietuvių slaptoji spauda. Toji spauda, kuri skatino kaimo žmones pramokti skaityti, steigti savas kaimo mokyklas.

Tie tamsieji, gražieji, tankieji Agurkiškės miškai dengė nuo maskolių šviesos ir prusinimosi darbą, kuris tada buvo galimas tik "iš po skverno".

O, jei Agurkiškės girios žmogaus šnekta prabiltų, jei Karčupis upeliukas, Novon nešąs savo vandenis, prašnektų, jie daug iš anų sunkių, tamsių Lietuvos pereitų metų papasakotų.

Ir pereito Antrojo pasaulinio karo metu Agurkiškės tais žmonių į šviesą pramintais takais ėjo iš Vilniaus ir Kauno slaptoji spauda į Zanavykiją. Čia nemaža jaunimo slapstėsi vokiečių okupacijos metu, kad galėtų išvengti talkininkavimo vokiečiams. Ir nūnai, neabejojame, Agurkiškės nors jau ir praretinti miškai kuria savo įdomiąją istoriją.

Agurkiškės miškams derėtų vieta Lietuvių enciklopedijoj. Deja, pirmame jos tome Agurkiškė pamiršta. Pažinkime patys save, tuomet kiti nustos niekus kalbėję apie mus. Gyvename spaudos draudimo prisiminimo metus. Tikrai dera juos iš pagrindų prisiminti ir surašyti.

Juk tai keliai, tegu nevisi platieji vieškeliai, tegu šunkeliai, tegu net takai takeliai ir šuntakiai, bet visi jie vedė į Lietuvos valstybės atstatymo darbus.

Juk ir dabar ir nūnai pavergtoje Lietuvoje, būkime tikri, neišsiveisė nei Jonai Bartkai, nei Marijonos Bačėnukės; jie ir jos dirba savo darbą maskolių nepastebimi; jie eina tais pačiais, anais sunkiais metais pramintais, laisvės kovos keliais ir takais, kurie veda Lietuvą į jos nepriklausomą savos valstybės gyvenimą.

— *J. Vlks.*

(Pabaiga)

Dievas padėjo susirasti ispanę

Vienas Chicagos lietuvių dienraštis štai kaip aprašo Vokietijoje gyvenančio skulptoriaus Kazimiero Kačinsko piršlybas Madride, Ispanijoje.

Korespondentas klausia:

— Žinau, jog jūsų būsimoji žmona yra ispanė iš Madrido. Na, kokiais keliais prie jos priėjote?

Užklaustasis atsako:

— Apvaizdos keliai visad platūs ir nuostabūs, užtat tik jų vedinas apėjau sau žmoną Madride. Ji vadinasi Maria Enrique-ta Diaz. Iškart per laiškus, o po to, ir asmeniškai pavyko gerai su ja susipažinti čia pat Ispanijoje.

Pasirodo, naudojantis "plačiais ir nuostabiais" apvaizdos keliais, galima "apeiti sau žmoną" net Madride.

Pirmieji parduodame
Pirmieji aptarnaujame
Pirmieji dalis parūpiname
PER 20 METŲ

CHAPIN MOTOR SALES, INC.

666 GREEN BAY ROAD
WInnetka 6-1188
WINNETKA
Klauskite
MR. DAVIS

EXPERT UPHOLSTERING

Free estimates
All work guaranteed
1614 W. 18th Place
MOnroe 6-4655

AR JŪSŲ ŽMONA
ATOSTOGOSE
Nesirūpinkite apie valgymą
Tiktai Paskambinkite
OLympic 2-9020
ir mes paruošime jūsų mėgiamus pietus bei saldų patiekalą.
Gatavi valgyti namie gaminti valgiai ir kepyklą.
TROUSIL KITCHEN
(Anksčiau buvęs Matus)
Pasižymėję Namie gamintais valgiais
2407-A S. LARAMIE OLympic 2-9020
Atdara kasdien nuo 7 v. r. iki 6 v. v.
Sekm. nuo 10 v. r. iki 3 p. p.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

3241 So. Halsted Street
Tel. CAlumet 5-7237
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.
Sekmadieniais uždaryta.

Prekės geriausių Amerikos išdirbystės. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras prekes lengvais dalinais išmokėjimais.

Pirkėjai gaus premijas su kožnu pirkimu. Perkant 4 kambariams rakandus už $495.00, dykai atostogos į Miami Beach, Floridą. Pirmos rūšies hotelis ir valgis dykai vieną savaitę.

Perkant deimantinį žiedą, laikrodėlį, televiziją, šaldytuvą, skalbiamą mašiną, dulkių valytuvą, pečių, karpetą, air conditioning duodamos premijos.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Tel. CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val Orkestras, dainininkai, rekordai.

Skaitykite "N-nas"

YOUNG LADIES,
BECOME A REGISTERED
N U R S E

Accredited school of nursing. Must be between the ages of 17 and 30 years and have completed 4 years of high school. A scholarship, which consists of books, tuition, uniforms and maintenance, is provided for each student nurse accepted into the September class. Modern classrooms, dietary chemistry laboratories, and up-to-date library in the new nurses' home are available for the use of all studens.

Write or telephone:
Madeline Coleman, R. N., Director of Nurses,
South Chicago Community Hospital,
2320 East 93rd Street, Chicago 17, Illinois,
ESsex 5-4400. Next class begins September 13, 1954.

10 ATSAKYMŲ
KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka 3% dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,700,000.00.
5. Cash, Gov't. Bonds ir G. I. paskolų, dalinai garantuotų U. S. Gov't., $34,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 45 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

PINIGAI PADĖTI PRIEŠ 11-TĄ MĖNESIO DIENĄ NEŠA DIVIDENDUS NUO PIRMOS.

TURTAS — $46,000,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: penktad. 7 P. M. iki 8:30 P. M., kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Ofisas uždarytas iki rugpiūčio pirmos dienos

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Atostogose iki rugpiūčio 8 d.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Išvyko atostogų.
Grįš liepos 12 dieną

Tel. offiso CLliffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Atostogose iki rugpiūčio 5 d.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pasibaigė streikas skerdyklose

Armour and Co. skerdyklų darbininkai sugrįžo į darbą, susitarus unijos ir kompanijos atstovams. Apie 4,000 darbininkų praėjusią savaitę streikavo, reikalaudami sumažinti darbo normas. Pagrindinis jų nusiskundimas buvo, kad kompanijos bosai versdavo pavienius darbininkus atlikti tiek darbo, kiek anksčiau atlikinėdavo du darbininkai.

Susitarimas buvo pasiektas praėjusį sekmadienį. Skerdyklų darbininkus atstovavo CIO United Packinghouse Workers of America 347 vienetas.

Vyras svetimoj vonioj

Nors karščių metu įprasta vėdintis vonioje, bet policija čikagietį John Kozak ištraukė iš vonios ir leido jam atvėsti šaltojoje.

Policijos paaiškinamosios priežastys tokios: jis sėdėjo ne savo vonioje; jis sėdėjo sausoje vonioje; jis buvo apsirengęs; jis dvokė alkoholiu.

John Kozak pradžioje teigė, kad jis sėdi savo vonioje. Bet vėliau pasirodė, kad visame bute, 1503 N. Hoyne Ave., nesama jokių vyriškų drabužių. Kai paaiškėjo, kad šiame bute gyvena atostogų išvykusi Ethel Rish, tai įsiveržėlis aiškinosi, kad jis atėjo aplankyti savo draugės. Policija ypač susidomėjusi Kozak teigimu, kad jis yra valdžios advokatas.

NEW completely automatic Maytag Clothes Dryer

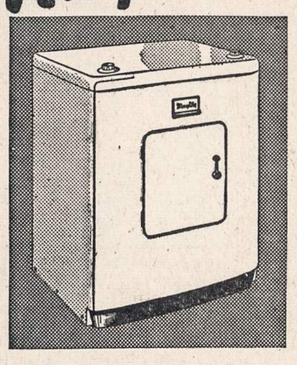

Waterfilm action eliminates lint, moisture and venting problems

- A thin film of water removes lint, moisture.
- No lint trap to clean.
- No outside venting.
- No dampness in room.
- Self-cleaning.
- Variable heat, time dials for any fabric.
- Double insulation keeps heat inside.
- Porcelain-finished drum resists rust.
- Safety door stops action when opened.

Ends drying drudgery and weather worries

The amazing new Maytag Electric Dryer gives you soft, fluffy, sweet-smelling clothes at the touch of a dial.

Saves hours of backbreaking work—No heavy, wet loads to lug. No walking, stooping, lifting, stretching. No re-washing.

Makes fewer clothes last longer—No sun fading or wind-whipping, less wear than line-drying. Wash any time—you need fewer clothes.

Completely automatic—Just load, dial time and heat, lift out damp-dry or fluff-dry. See this work-saving, time-saving, money-saving Maytag Dryer.

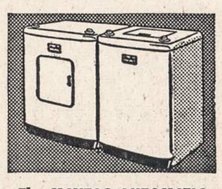

The MAYTAG AUTOMATIC WASHER with gentle Gyrafoam Action

Washes, rinses, spins, stops automatically. Safety lid stops action when opened. Needs no bolting down. Flexible time and heat controls.

EASY TERMS • Come in today

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% on savings

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Penki Lehi plausto įgulos nariai buvo išgelbėti SS Metapan laivo, kuris gabena bananas. Minėtos įgulos nariai, iš kairės į dešinę, yra: Don Smith, radijo operuotojas; Arthur Fearoh; Judge Hawks; J. Keith Pope ir kapitonas DeVere Baker. Iš San Francisco jie plaustu išplaukė į Hawajų salas. Kai jūroje jų plaustas sugedo, jie priversti buvo kelionę nutraukti ir šauktis pagalbos.

Chicaga šiandien ir ateity

Chicaga yra didžiausias vidurio vakarų miestas, kurio gyventojų skaičius, tikimasi, ateinančiais metais prašoks 6 milijonus. Apskaičiuojama, kad dar prieš 1960 metus Chicaga turės 7 milijonus gyventojų. Metinė jos pramonės produkcija siekia daugiau, negu 18 bilijonų dolerių.

Uždarbiai Chicagoje yra didesni, negu kituose Amerikos miestuose. Vidutinė čikagiečių šeima per metus turi $4,200 pajamų, kai tuo tarpu vidutinė Amerikos šeima — tik $3,300.

Kiekvieną dieną Chicagoj pakraunama arba iškraunama apie 35,000 sunkvežimių — daugiau, negu New Yorką ir St. Louis paėmus kartu. Midway aerodromas skaitomas judriausiu pasauly. Praėjusiais metais pro jį praėjo daugiau, negu 7 milijonai keleivių. Mieste yra daugiau, negu 1 milijonas automobilių.

Gerą Chicagai ateitį žada šio miesto pavertimas uostu. Transatlantiniai laivai tada galės ežerais atplaukti į Chicagą. Tada šis miestas pasidarys vienu didžiausių prekybos centrų.

Amerikos aukso amžius

Kalbėdamas Amerikos graikų susibūrime Congress viešbuty Illinojaus senatorius Dirksen iškėlė, kad šiandieninė Amerika su savo laisvėmis ir gerbūviu primena senovės Graikijos aukso amžių. Bet Amerikos civilizacijoje pastebimi ir tokie reiškiniai, kurie prieš 2,000 metų pastatė į pavojų graikų kultūrą.

Indėnų dangaus atvaizdavimas

Chicagos Gamtos Istorijos Muziejuje šiuo metu vyksta paroda, kuri suruošta Amerikos vakarų indėnų religijai išryškinti.

Indėnai tikėjo, kad pomirtiniame gyvenime taip pat vyriauja socialinis susiskirstymas. Kunigai, vadai ir žyniai danguje vaikščioja skirtingais takais, kurių patogumas ir puošnumas atitinka —jų užimamas pozicijas žemėje.

Plinta pasiutimo liga

Nežiūrint privalomo šunų skiepijimo, pasiutimo liga gana dažnai pasireiškia. Ypatingai nemaža pasiutusių šunų užtinkama pietinėje apskrities dalyje, mažuose miesteliuose. Ne visus juos pasiseka sugauti ir sunaikinti.

Veterinarijos pareigūnai šį atveją aiškina gyventojų vengimu skiepyti šunis.

Kai pritrūkstama kuro

Motorinio laivelio savininkas Hoffman, 815 Lyman Ave., išplaukė į ežerą, pasiėmęs per mažai degalų. Gana toli nuo krantų laivelis sustojo. Šeimininkas ir jo svečiai turėjo ilgokai laukti, kol krantų apsaugos įgula atplaukė jų išgelbėti.

TRUMPAI

— **Sen. Paul Douglas** ateinantį šeštadienį, liepos 24 d., 8:15 val. vak., televizijos WGN programoje diskutuos su **Antanu Rudžiu** užsienio politikos klausimais. Daugiausia bus liečiami kraštų, kurie yra už geležinės uždangos, reikalai ir išlaisvinimo galimybės. Šiose diskusijose vieną pagrindinių vietų užims Lietuva.

— **Liet. Mokytojų Sąjunga** rūpinasi, kad keliose viešosiose vidurinėse Chicagos mokyklose būtų įvesta lietuvių kalba. Tam reikalui sąlygos yra palankios, tik ši įaidėją pravesti Lietuvių Mokytojų Sąjunga kreipiasi į tėvus, prašydama, kad šie registracijos reikalu pranėštų savo besimokančių sūnų ir dukterų vardus, pavardes, adresus ir žinias, kurią vidurinę mokyklą lanko. Pranešti raštu ar telefonu: J. Kavaliūnui, 4716 South Marshfield Ave., tel. Bishop 7-6396.

— **Juozas Strazdas**, gyv. 3246 S. Halsted St., šiomis dienomis išvyksta trijų savaičių atostogų. Strazdas aplankys savo brolį Antaną Detroite ir kitus pažįstamus Kanadoje.

— **Bridgeportietė A. Žilvitis** vieši pas savo žentą Maxwell mieste, Tenn. Iš ten žada vykti į Floridą.

— **Jonas Maliorius** išmokėjo bendrininkams piniginius įnašus ir Lietuvių Auditorijos administravimą perėmė savo žinion.

— **Leidėjas Vilainis** baigia ruošti leidinį, kuriame bus aprašytas Chicagos lietuvių draugijos, įstaigos, bankai ir kitokios institucijos. Tikimasi leidiny sukaupti daug naudingos informacinės medžiagos, kuri ateity galės gerokai pagelbėti būsimam Amerikos lietuvių istorijos rašytojui.

— **McDurak ir O'Cymbal** pavardes lenkų spauda siūlo priimti tiems tautiečiams, kurie gėdinasi savo tikrųjų pavardžių ir jas keičia į airiškąsias bei angliškąsias.

* * *

— **Lietuvių Enciklopedijos** redakcijai nėra ligišiol pasisekę gauti nuotraukų iš Darbėnų, Daujėnų, Daukšių, Debeikių, Deveniškių, Didvyžių, Dovilų, Drujos, Dukšto, Duokiškio ir Dusmenų. Būtų pravartu gauti daugiau nuotraukų ir iš kitų D raidės vietovių. Visi turintieji šių nuotraukų maloniai prašomi jas skubiai paskolinti enciklopedijai. Pasinaudojus, nuotraukos bus gąžintos.

Vejamas atsidaužė į stulpą

Automobilistas John Lempkin, 4734 Indiana Ave., bebėgdamas nuo policijos išvystė greitį iki 90 mylių ir atsidaužė į stulpą ties 1219 S. Western Ave. Policiją jį pradėjo vytis, nes jo automobilis buvo panašus į plėšikų, kurie neseniai buvo iškraustę brangenybių krautuvę, esančią 8016 S. Winchester Ave.

Betiriant, kodėl Lempkin nuo policijos bėgo, paaiškėjo, kad jo vairuojamas automobilis buvo taip pat vogtas.

Spalvingas Dariaus ir Girėno minėjimas

Praėjusį sekmadienį Marquette Parką užplūdo minios žmonių, kurie prisiminė prieš 21 metus tragiškai žuvusius lakūnus Darių ir Girėną, bandžiusius be sustojimo lėktuvu nuskristi iš New Yorko į Kauną.

Minėjimą ruošė Amerikos Legiono Dariaus - Girėno postas Nr. 271. Saulėta ir šilta diena minėjimą pavertė spalvingomis iškilmėmis, kurios vienas įspūdingiausių momentų buvo paradas. Nuo Western Ave. pražygiavo 69-ta gatve dviejų orkestrų lydimi įvairūs Amerikos Legiono daliniai, karo bei miesto policijos daliniai, kariuomenėje tarnavusių moterų grupės, skautai ir skautės.

Savotiškai šiltą įspūdį paliko skautai,-ės, kurie neseniai sugrįžę iš stovyklos, paradavo labai drausmingai ir gražiai. Mergaičių dalinys nešė didelę trispalvę Lietuvos vėliavą, o jūrų skautų dalinys — savą vėliavą, papuoštą lietuvių tautinėmis spalvomis. Berniukų sudainuota į maršo taktą "Augo kieme klevelis" iššaukė gausias ovacijas gatvėse sustojusių žiūrovų.

Gana neskanų įspūdį paliko pirmojo kalbėtojo prelato Mozerio kalba. Purpuriniais drabužiais pasipuošęs šis katalikų bažnyčios atstovas panoro Dariaus ir Girėno minėjimą paversti parapiniu reikalu ir vietoje nuosaikaus žodžio jis pasakė pamokslą.

Negalima neigti katalikų bažnyčios atstovams teisės propaguoti savą tikėjimą, bet keista, kad jie pasirenka savo pamokslams tokio pobūdžio iškilmes, kaip Dariaus ir Girėno minėjimas. Šiedu lakūnai savame testamente kreipėsi į Perkūną, o jų mirties minėjimų kalbėtojai taip nušneka, lyg Darius su Girėnu būtų buvę vienuolyno broliukai.

Kalbėjo taip pat miesto meras Martin Kennelly, konsulas P. Daužvardis ir visa eilė kitų aukštųjų miesto ir Am. Legiono pareigūnų.

Šaltimiero radijo kvartetas, kurį sudaro Paul Šaltimieras, John Parėdna, John Avelis ir Stanley Kernagis, akordeonui pritariant, padainavo keletą dainelių, kurios publikos buvo sutiktos labai palankiai.

Po minėjimo žmonės dar ilgai nesiskirstė. Jauki Marquette Parko aplinka daugelį viliojo pabūvoti žalioje gamtoje. (j)

Nužudė patarnautoją

Tavernos, esančios 1119 E. 43rd St., šeimininkas Slim ginčo metu mirtinai nudūrė patarnautoją Samuel Tolliver. Susibarę, juodu muštis išėjo į gatvę.

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią, —viską rasi.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGOS DARBININKĖS Lietuviškoje valgykloje. Moteris ar mergina.
3206 So. Halsted Street

PERSONAL
Asmenų ieško

NORIU SUSIPAŽINTI su gero būdo simpatiška katalikų tikėjimo mergina, tarp 25—35 metų amžiaus, kad taptų mano gyvenimo drauge. Atsakysiu į visus širdingus laiškus. Rašykite "Naujienos", 1739 So. Halsted St., Box 4581.

PAIEŠKAU vyresnio amžiaus apie 50 metų gyvenimo draugo. Esu našlė, vienai gyventi nuobodu. Atsakysiu į rimtus laiškus. Rašykite į Naujienas, 1739 So. Halsted St. Box 4582.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taisc kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRovehill 6-4177

Kolumbija

Svarbi knyga

C. Verax parašė didelį veikalą "Lituania entre fuego cruzado" (Lietuva kryžminėj ugny). Knyga turi 500 puslapių su iliustracijomis ir žemėlapiais. Tai yra visa Lietuvos istorija ispanų kalba. Kaina 5 pezai.

Tinka kaip dovanėlė Pietų amerikiečiui. Galime tikrai džiaugtis, kad atsiranda tokių pasiryžėlių kaip knygos autorius — C. Verax, ir kad toji knyga, paskleista po Lotynų Ameriką, neša mums tinkamą propagandą.

Medelline 150 žmonių aukų

nuo žemės nuslinkimo. Didelis kalno gabalas nugriuvo ir apnešė, užversdamas žemėmis, namus ir gyventojus. Kelios dešimtys gyvų palaidotų miestiečių po užgriuvusia uoliena. Daugybė sužeistų. Baisi šita tragedija įvyko pusiaunaktį 13 dieną.

Smarkiai eina atkasinėjimo darbai. Miestas skendėjo tamsoje. Visos ligoninės perpildytos. Žmonės aukoja savo kraują, kad išgelbėtų gyvybę sužeistųjų.

Libreria Internacional

P. K. Klastauskas Medelline įsteigė savo nuosavą knygyną "Libreria Internacional", kur parduodamos lietuviškos knygos, žurnalai, laikraščiai. Be to, yra ir "užsienio skyrius", kur galima gauti vokiškų knygų, žodynų ir period. spaudos. Netrūksta taip pat ir rašomosios naujausių laikų medžiagos.

Sveikintinas yra reiškinys, kad p. Klastauskas savo knygyno dar labai kukliomis lėšomis išleido knygą ispanų kalba: "El Imperio del Genocido". Knygos autorius — Casimiro Verax, kuris visu atsidėjimu kovoja prieš mūsų tautos pavergėjus ir tai vienas didžiausių kovotojų ispaniškai kalbančiame pasaulyje už Lietuvos išlaisvinimą.

Dabar jau išėjo iš spaudos (taip pat p. Klastausko išleista) tos knygos antroji dalis.

Neužilgo žada išleisti antrąją laidą, pataisytą ir sunaujovintą.

—C.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GREITAM PIRKIMUI

Už Kedzie, 1 blokas nuo Marquette Parko, parduodama 8 metų senumo mūrinė rezidencija. 5 gražūs ir šviesūs kambariai. Automatiškas šildymas alyva. Prašo tik $15,900.

Parduodamas naujas mūrinis 4-rių šviesių kambarių bungalow. Viršuj galima įrengti dar du kambarius. Namas 3 metų senumo. Automatiškas šildymas alyva. Nedideli taksai. Galima greitai užimti. 57-toj gatvėj už Pulaski Road. Visa kaina tik $13,900.

P. LEONAS

F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE
3145 W. 63rd Street
HEmlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

PARDUODAMA geri pelningi namai su gyvenamais butais ir biznio patalpomis, parūpinama morgičiai.
1) 3535 S. ARCHER AVE.—3 aukštų mūrinis namas. 3 gydytojų kabinetai, 4 butai po 3 kamb. Šildymas alyva. Gazo virimo įrengimai. Kiekvienam bute vonios ir šaldytuvai. Mėnesinės pajamos $430. Namo vertė $36,000. Yra garažai. Savininko liga verčia parduoti šį namą.
2) ANT ARCHER AVE. arti 41 St. mūrinis namas, 1 aukšte krautuvė ir 3 gyv. kambariai. 2 aukšte erdvus butas. Stogas su insuliacija. Apšildymas karštu vand. Yra stokeris. Kaina $27.00.
3) ANT SO. CALIFORNIA AVE. arti 45th St. mūr. namas, 1 aukšte mėsos parduotuvė ir 5 k. 2 aukšte 2 butai (po 5 ir 6 kb.) Vertė $30,-000.
SHULMISTRAS & CO.
Mortgage, Bankers, Insurance
Property Management
Kaz. Juknis Manager
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

PARDUODU, einu ant pensijos. Namas pats išsimoka į 3½ metų. Pajamų $625.00 į mėn., o į metus $7,500. 11 perskyrų su baldais. Vienas fletas 3-jų kambarių, 6 po 2, ir 4 po 1 kambarį. Sinkos ir pečiai kiekviename kambaryje. Patys valosi. Geri žmonės gyvena, nėra pijokų. Geras susisiekimas, 63rd and Halsted apylinkėje. 6414 So. Lowe Ave..
Prižiūri Jasaitis.

6716 SO. MAPLEWOOD AVE.

6 kambarių mūrinis bungalow. Karštas vanduo, stokeris, 2 karų spausto mūro garažas. Tuojau galima užimti.

REpublic 7-6152.

2 FLATŲ 9 ir 6 kambarių, gazu šildomas. Prie 19 Pl., netoli Halsted. Šaukite tarp 2 ir 5 val. po pietų.
CHesapeake 3-8344.

2 FLATŲ mūrinis bungalow. $3,000 reikia įmokėti, arti 56 ir 63 St. 7—4 kambarių, alyva šildomas. $16,500, arti 56 ir 63 St. 7—4 kamb. alyva šildomas. $16,500. SVOBODA, 6013 Cermak. BIshop 2-2162 arba LAwndale 1-7038.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

POILSIUI

MAŽA grosernė. Gyvenimui butas. Gaziniai vamzdžiai. Netoli ežero. Viskas $7,500.
NAUJAS 5 kambarių namas, 40 akrų žemės. Netoli ežero. Viščiukai, triušiai, darželis. Tiktai $5,900.
5 AKRAI žemės. Vašilų (trout) upelis. Didelis kelias. Taverna, gyvenimui butas, kajutės (cabins). Viskas $13,000.
C. J. Baumel, Wisconsin Rapids, Wis.

PARDUODU 80 AKRŲ farmą su javais ir viskuo. Puikūs namai, elektra, geras kelias. Joe Krivickas, Route 3, Box 124, Mauston, Wis. Surasti galima Lyndon Sta., Wis.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMUOJAMAS butas. 3 dideli kambariai. Šviesūs su vonia. Taip pat kambarys su baldais ir virtuve.
3003 South Lowe Ave.,
tel. VIctory 2-1647

4 KAMBARIAI be baldų. Alyva šildoma. Tik suaugusiems be naminių gyvulių. 3-čias aukštas. 5334 West 25th Place, Cicero. Mrs. E. Beyner.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTORANAS ir 2 aukštų namas, arba tik namas pardavimui. Ištuštinsime krautuvę. Tuojau galima užimti. 2 karų garažas. 2128 South Halsted St.